

CIVITTA

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

Finansuoja
Europos Sąjunga

ES INVESTICIJŲ PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ APKLAUSOS REZULTATŲ ATASKAITA 2024 M.

2025 m. balandžio mėnuo

TURINYS

1. Tyrimo metodologija
2. Apklaustų projektų vykdytojų charakteristikos
3. Tyrimo rezultatai
 - 3.1. Projekto planavimo etapas
 - 3.2. Projekto atrankos procesas
 - 3.3 Naudojimas konsultantų paslaugomis
 - 3.4 Projektą administruojančios institucijos vertinimas
 - 3.5 Projektą administruojančios institucijos vertinimo palyginimas
 - 3.6 Projekto administravimas ir įgyvendinimo procesas
 - 3.7 Projekto poveikis, pabaiga ir ketinimas dalyvauti vėl
4. Duomenų santrauka

\ TYRIMO TIKSLAI IR METODOLOGIJA

TIKSLAS

- Pirminis tyrimo tikslas – įvertinti projektų vykdytojams prieinamos informacijos apie 2024 m. ES investicijų Lietuvai kokybę, poreikį ir įgyvendinančių institucijų gebėjimą skleisti vykdytojams reikiamą informaciją
- Antrinis tyrimo tikslas – su informacijos apie 2024 m. ES investicijų Lietuvai kokybe siejamų rodiklių dinamikos vertinimas¹

METODAS

- Apklausa buvo vykdoma internetu (*CAWI: computer assisted web interview*)
- Su Finansų ministerija buvo pasidalinta bendrine apklausos nuoroda. Ją vykdytojams siuntė Finansų ministerijos koordinuojamos agentūros (CPVA ir IA)
- 2014–2020 m. projektų kontaktams iš Finansų ministerijos pateikto sąrašo (viso 915 kontaktų) tyrimo vykdytojui, buvo siunčiamos autorizuotos nuorodos

ATRANKA

- 2024 m. ES SF finansuojamų projektų vykdytojai. Respondentai – darbuotojai, įmonėse / institucijose atsakingi už ES struktūrinės paramos projektus; įmonių / institucijų vadovai; konsultantai

IMTIS IR ATLIKIMAS

- Tyrimo metu apklausta 511 projektų vykdytojų.
- Apklausa buvo vykdoma 2025 m. kovo–balandžio mėnesiais

\ DUOMENŲ ANALIZĖ

- Analizuojant respondentų atsakymus, ataskaitoje bei jos prieduose pateikiami tiek bendrieji atsakymų pasiskirstymai, tiek atsakymų pasiskirstymai pagal kitas reikšmingas charakteristikas.
- Statistiškai reikšmingi skirtumai ataskaitoje žymimi:
 - 2024 m. apklausos rezultatus lyginant su 2023 m. apklausos rezultatais. Statistiškai reikšmingi pokyčiai žymimi apvedant duomenis **žaliai** arba **raudonai**.
- **Naujas** ženklu pažymėti naujai į apklausą įtraukti klausimai.
- **Keitėsi** ženklu pažymėti klausimai, kurių formuluotės ar atsakymų variantai šių metų apklausoje skyrėsi nuo ankstesnių metų.
- Statistiškai reikšmingi skirtumai skaičiuojami naudojant statistinių duomenų apdorojimo programą SPSS/PC. Tarp kintamųjų atliekama kryžminė analizė (angl. *cross-tabulation*). Tuomet, naudojant χ^2 kriterijų, tikrinama, ar egzistuoja statistiškai reikšmingas ryšys tarp kintamųjų (reikšmingumo koeficientas p ne didesnis nei 0.05). Jei statistiškai reikšmingas ryšys egzistuoja, tuomet ieškoma, kuriose celėse (atsakymų pasiskirstymuose) jis egzistuoja (naudojant funkciją Adjusted Residuals). Statistiškai reikšmingas ryšys celėse nustatomas tikrinant atsakymų pasiskirstymą tiek stulpeliuose, tiek eilutėse, atsižvelgiant į apklaustos imties celėje dydį.

Komentarai apie įgyvendinančias institucijas:

- 2021–2027 m. finansavimo laikotarpiu visų projektų administravimas yra centralizuotas – jį vykdo Inovacijų agentūra (IA) ir Centrinė projektų valdymo agentūra (CPVA), todėl 3.4 skyriuje šiais metais lyginamos tik šios dvi agentūros.
- Anksčiau į tyrimą įtrauktos agentūros ir institucijos šiuo laikotarpiu nebėra Valdymo ir kontrolės sistemos dalyvės.

STATISTINĖ DUOMENŲ PAKLAIDA

- Vertinant rezultatus, būtina atsižvelgti į statistinę paklaidą, kuri kyla dėl to, kad apklausa atliekama atrankos būdu, o ne vykdoma ištininė apklausa. Ši paklaida apskaičiuojama matematiškai.
- Didžiausia statistinė paklaida, vertinant visų respondentų (n = 511) atsakymus, esant 95 % patikimumo lygiui, sudaro $\pm 3,5$ %. Analizuojant mažesnes tikslines grupes, būtina įvertinti, kad galima maksimali paklaida bus didesnė.
- Žemiau esančioje lentelėje pateikiami rezultatų patikimumo ribų įvertinimai.

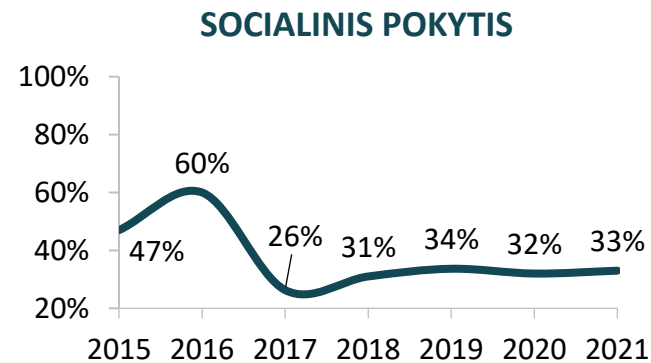
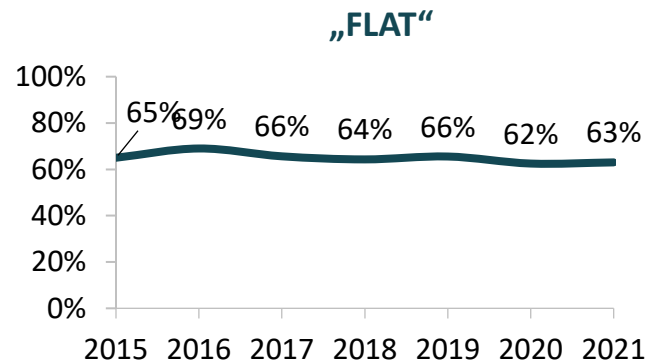
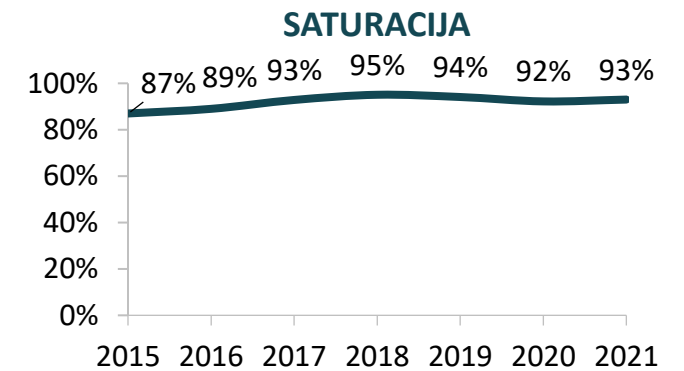
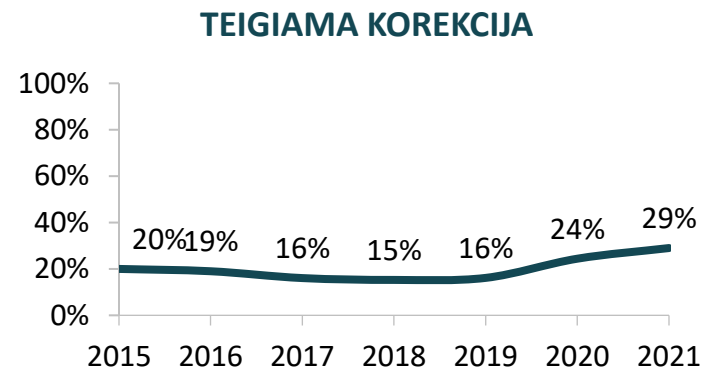
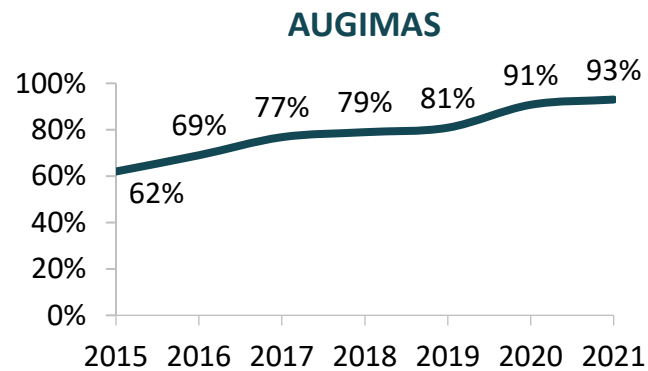
Atrankos dydis	Atsakymų pasiskirstymas									
	50	45/55	40/60	35/65	30/70	25/75	20/80	15/85	10/90	5/95
10	31	30.8	30.4	29.6	28.4	26.8	24.8	22.1	18.6	13.5
75	11.3	11.3	11.1	10.8	10.4	9.8	9.1	8.1	6.8	4.9
100	9.8	9.8	9.6	9.3	9	8.5	7.8	7	5.9	4.3
150	8	8	7.8	7.6	7.3	6.9	6.4	5.7	4.8	3.5
200	6.9	6.9	6.8	6.6	6.4	6	5.5	4.9	4.2	3
300	5.7	5.6	5.5	5.4	5.2	4.9	4.5	4	3.4	2.5
400	4.9	4.9	4.8	4.7	4.5	4.2	3.9	3.5	2.9	2.1
500	4.4	4.4	4.3	4.2	4	3.8	3.5	3.1	2.6	1.9
700	3.5	3.5	3.5	3.4	3.2	3.1	2.8	2.5	2.1	1.5
800	3.5	3.4	3.4	3.3	3.2	3	2.8	2.5	2.1	1.5
900	3.3	3.2	3.2	3.1	3	2.8	2.6	2.3	2	1.4
1000	3.1	3.1	3	3	2.8	2.7	2.5	2.2	1.9	1.4

- Pavyzdžiui, jeigu 511 respondentų atsakė į klausimą, ar ES investicijos, jų manymu, yra skaidriai skirstomos, ir 51 % atsakė teigiamai, galima 95 % tikimybe teigti, kad tikroji reikšmė yra tarp 46,6 % ir 55,4 %.

\ RODIKLIŲ DINAMIKA | INTERPRETACIJA

Analizuojant metinius pokyčius ataskaitoje buvo naudojamos šios sąvokos:

- **Augimas:** rodiklio rezultatas nuosekliai gerėja, matoma teigiama kreivės tendencija
- **Teigiama korekcija:** rodiklio rezultatas atsigaua po nuosmukio, kreivės tendencija tampa teigiama
- **Saturacija:** rodiklio rezultatas yra puikus, jam jau nebėra kur kilti
- **„Flat“:** rodiklio reikšmė tiriamuoju laikotarpiu reikšmingai nekito, tačiau ji dar nėra pasiekusi prisotinimo viršutinės ribos
- **Socialinis pokytis:** šis tendencijos apibūdinimas reiškia, kad respondentų nuomonę paveikė kažkoks įvykis

TURINYS

1. Tyrimo metodologija

2. Apklaustų projektų vykdytojų charakteristikos

3. Tyrimo rezultatai

3.1. Projekto planavimo etapas

3.2. Projekto atrankos procesas

3.3 Naudojimas konsultantų paslaugomis

3.4 Projektą administruojančios institucijos vertinimas

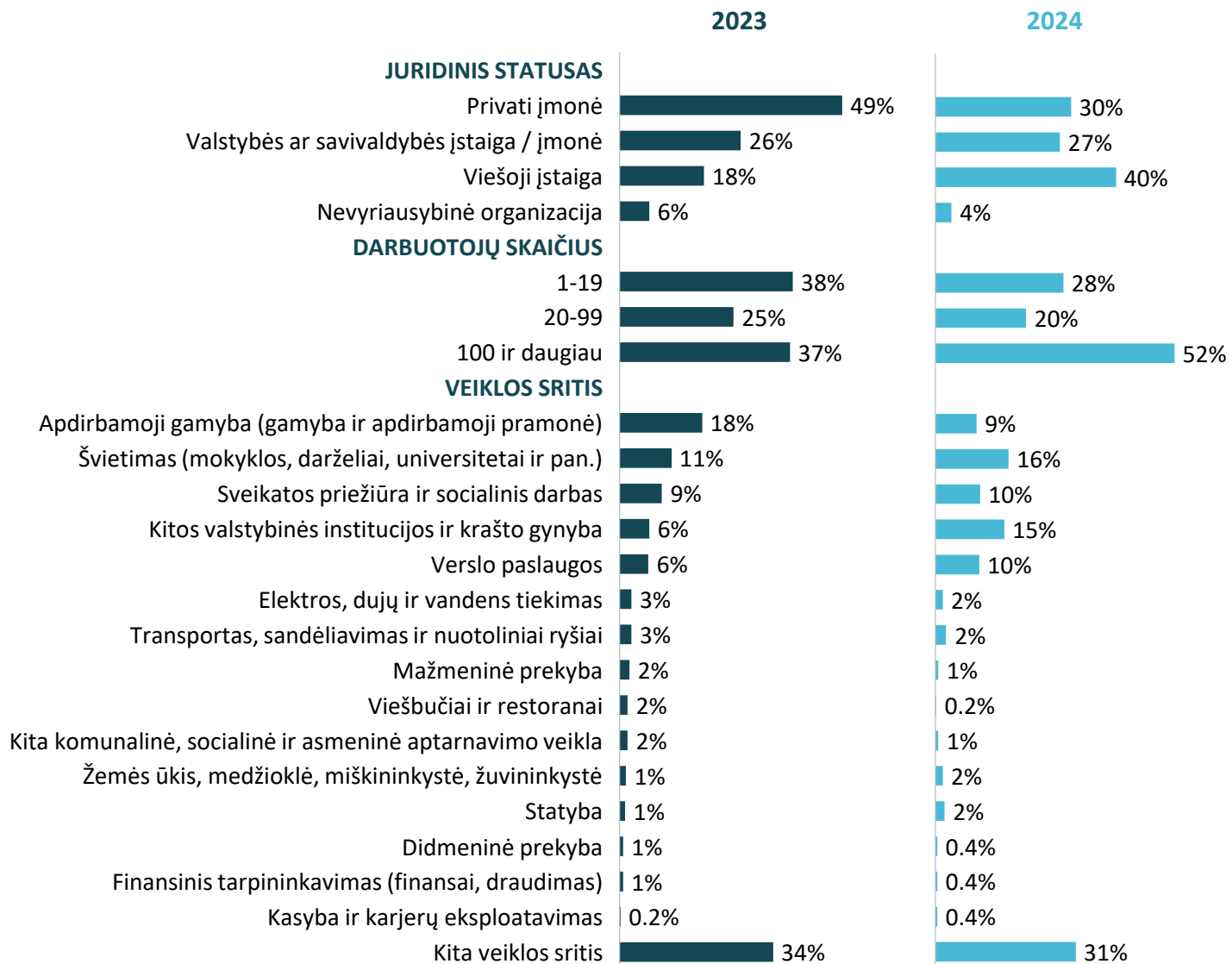
3.5 Projektą administruojančios institucijos vertinimo palyginimas

3.6 Projekto administravimas ir įgyvendinimo procesas

3.7 Projekto poveikis, pabaiga ir ketinimas dalyvauti vėl

4. Duomenų santrauka

APKLAUSTŲ PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ CHARAKTERISTIKOS

IŽVALGOS

- 4 iš 10 apklaustų projektų vykdytojų – viešosios įstaigos, 3 iš 10 – privačios įmonės. Lyginant su pernai, apklausoje dalyvavo ženkliai daugiau viešųjų įstaigų (22 p.p.)* atstovų, o privačių įmonių atstovų – 19 p.p. mažiau. Valstybės ar savivaldybės įstaigų / įmonių bei nevyriausybinių organizacijų, dalyvavusių tyrime, proporcija išliko nepakitusi.
- Vertinant ES investicijomis finansuojamų projektų vykdytojų pasiskirstymą pagal įmonės / įstaigos dydį matoma, kad kiek daugiau nei pusė apklaustų vykdytojų atstovavo dideles įmones (100 ir daugiau darbuotojų). Didelių įmonių atstovų apklausoje dalyvavo 15 p.p. daugiau nei pernai. Beveik 3 iš 10 (28%) tyrimo dalyvių sudarė mažų įmonių atstovai (10 p.p. mažiau nei pernai), 2 iš 10 – vidutinių įmonių atstovai.
- Dominuojančios projektų vykdytojų veiklos sritys išliko nepakitusios, tik keitėsi jų eiliškumas. TOP 5 veiklos sritys šiais metais – švietimas, kitos valstybinės institucijos ir krašto gynyba, sveikatos priežiūra ir socialinis darbas, verslo paslaugos bei apdirbamoji gamyba. Lyginant su 2023 m., apklausos dalyvių, veikiančių apdirbamosios gamybos srityje, skaičius sumažėjo per pusę.

APKLAUSTŲ PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ CHARAKTERISTIKOS

Naujas

SANTYKIS SU PROJEKTĄ VYKLANČIA ĮMONE

Projektą vykdančios įmonės darbuotojai

Konsultantai

VEIKLOS VIETA

Vilnius

Kiti didieji miestai

Kiti miestai ir kaimo vietovės

VEIKLOS APSKRITIS

Vilniaus apskritis

Kauno apskritis

Šiaulių apskritis

Klaipėdos apskritis

Panevėžio apskritis

Utenos apskritis

Telšių apskritis

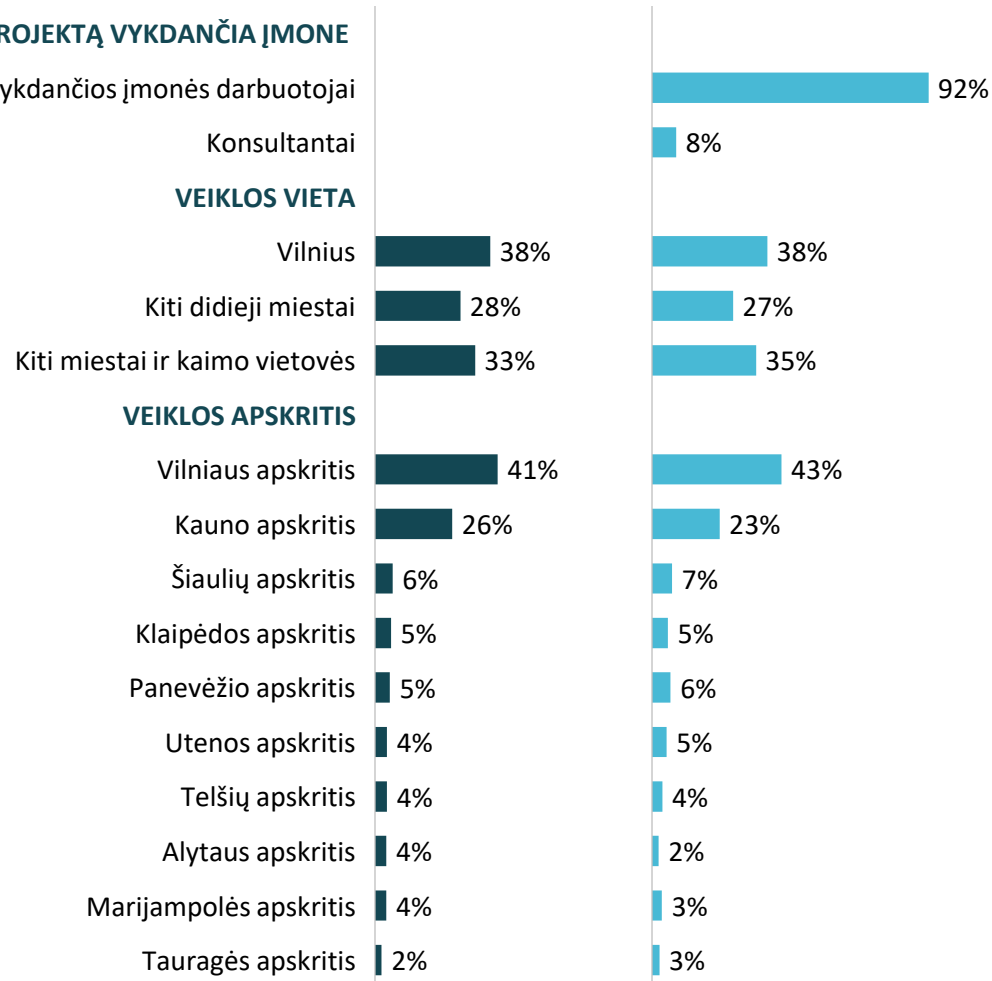
Alytaus apskritis

Marijampolės apskritis

Tauragės apskritis

2023

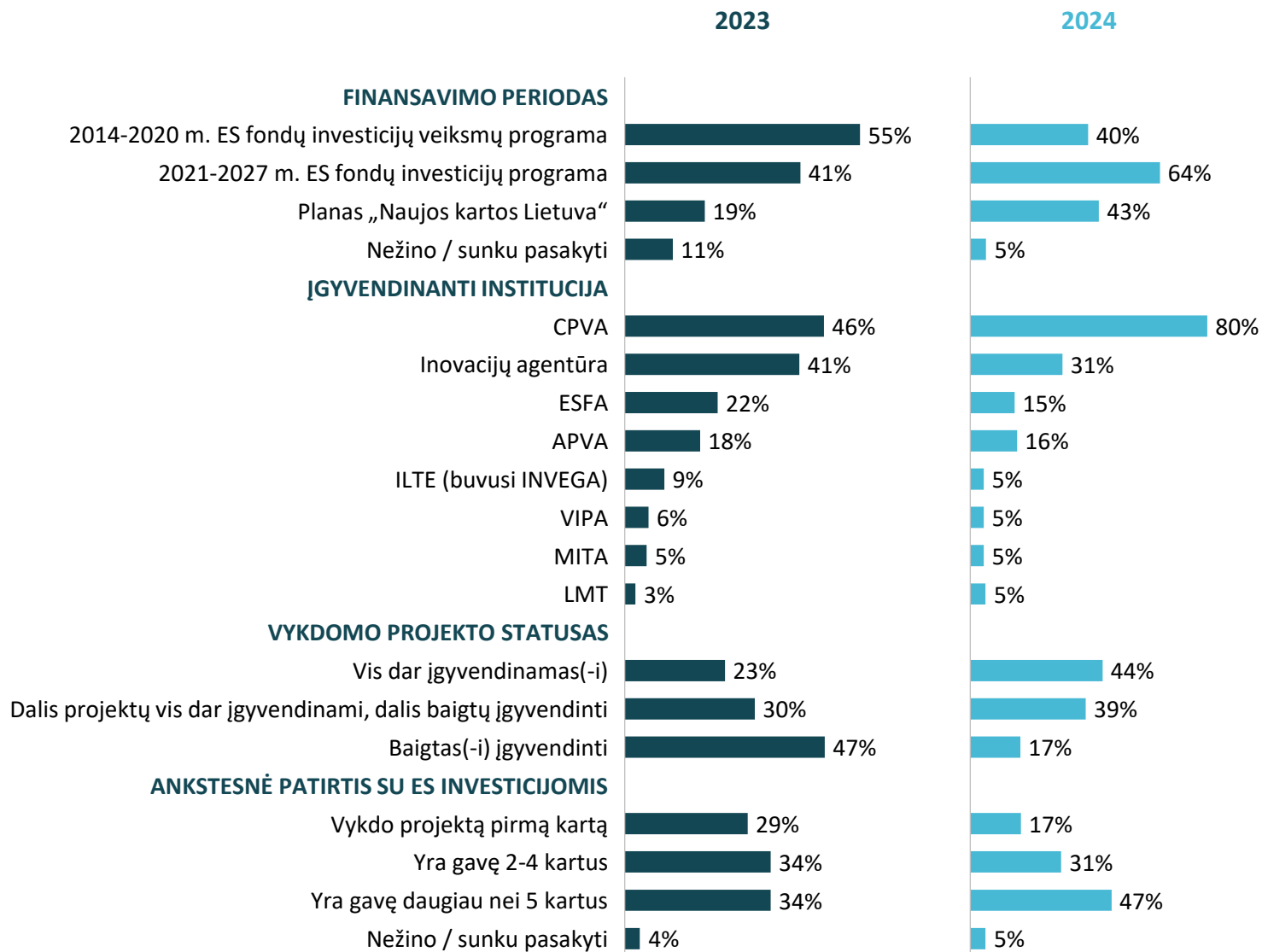
2024

ĮŽVALGOS

- Didžioji dauguma apklaustųjų (92%) dirbo projektus įgyvendinančiose įmonėse / institucijose ir tik nedidelė dalis (8%) buvo konsultantai, pasamdyti parengti projektų paraiškas ar kitais būdais padėti įgyvendinti ES finansuojamus projektus.
- Kaip ir 2023 m., daugumos ES investicijomis finansuojamų projektų vykdytojų įmonės / įstaigos pagrindinė (arba vienintelė) būstinė yra Vilniaus mieste (38%).
- Kituose didžiuosiuose šalies miestuose veikia 27% apklaustų projektų vykdytojų, mažesniuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose bei kaimo vietovėse – 35% projektų vykdytojų.
- Kaip ir ankstesniais metais, daugiausiai projektų vykdytojų savo veiklą vykdo Vilniaus (43%) ir Kauno apskrityse (23%).

APKLAUSTŲ PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ CHARAKTERISTIKOS

ĮŽVALGOS

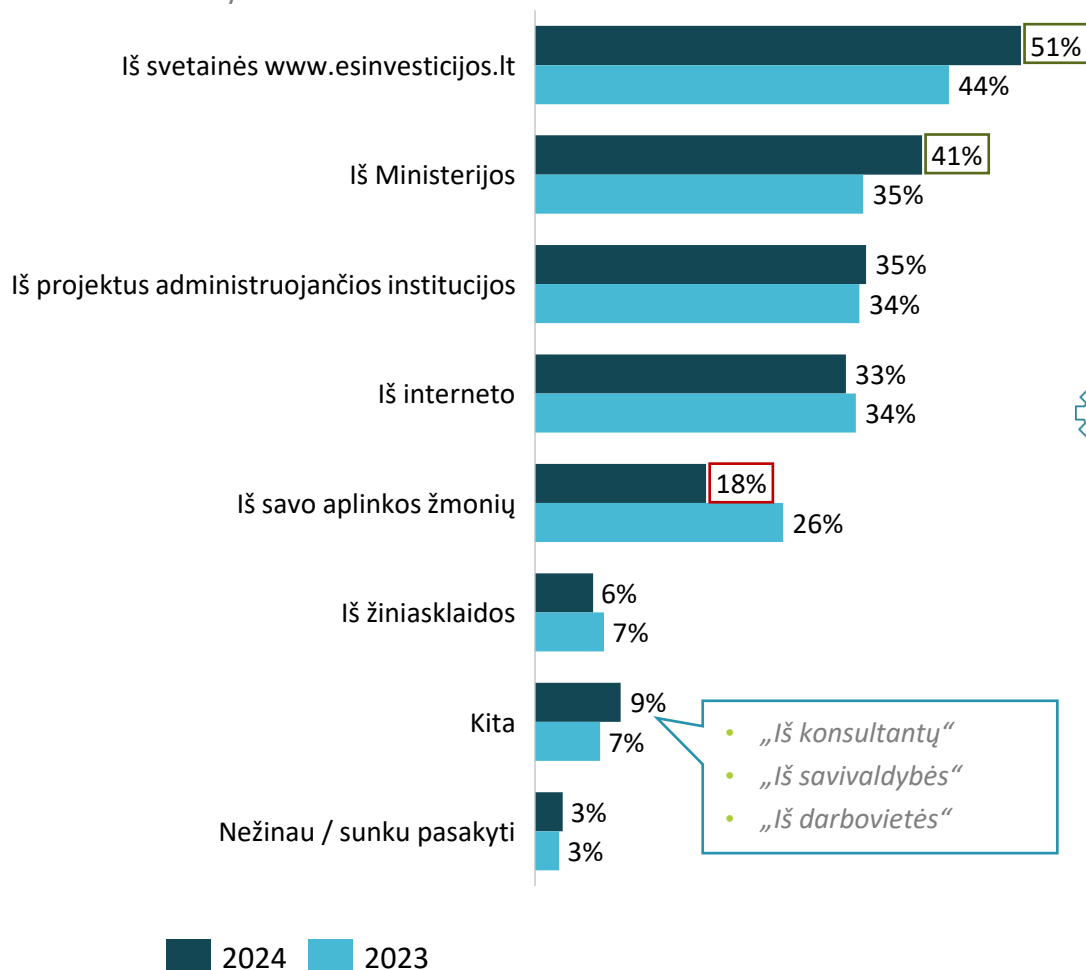
- Daugiau nei 20 p.p. išaugo apklausoje dalyvavusių vykdytojų dalis, vykdžiusių 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos projektus bei plano „Naujos kartos Lietuva“ projektus (atitinkamai šiais metais siekia 64% ir 43%). 4 iš 10 apklaustųjų (15 p.p. mažiau nei pernai) vykdė 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos projektus.
- Didžiausia dalis apklaustųjų – CPVA projektų vykdytojai – 80%. Tyrime sudalyvavo beveik trečdalis Inovacijų agentūros projektų vykdytojų.
- Daugiau nei dviejų penktadalių (44%) projektų vykdytojų projektai vis dar yra įgyvendinami, 4 iš 10 – tik dalis projektų yra baigti, tik 17% – baigti.
- Dauguma projektų vykdytojų projektus vykdo nebe pirmą kartą (78%). Beveik pusė iš jų (47%) yra gavę ES paramą daugiau nei 5 kartus. 17% projektų vykdytojų projektą įgyvendino pirmą kartą.

TURINYS

1. Tyrimo metodologija
2. Apklaustų projektų vykdytojų charakteristikos
3. Tyrimo rezultatai
 - 3.1. Projekto planavimo etapas
 - 3.2. Projekto atrankos procesas
 - 3.3 Naudojimas konsultantų paslaugomis
 - 3.4 Projektą administruojančios institucijos vertinimas
 - 3.5 Projektą administruojančios institucijos vertinimo palyginimas
 - 3.6 Projekto administravimas ir įgyvendinimo procesas
 - 3.7 Projekto poveikis, pabaiga ir ketinimas dalyvauti vėl
4. Duomenų santrauka

ESINVESTICIJOS.LT LANKOMUMAS AUGO. ŠI SVETAINĖ IŠLIEKA PAGRINDINIŲ INFORMACIJOS ŠALTINIŲ APIE KVIETIMUS TEIKTI PARAIŠKAS ES FINANSAVIMUI GAUTI

KLAUSIMAS | Iš kur Jūs sužinojote apie Jums aktualų kvietimą teikti projekto įgyvendinimo planą (paraišką) ES finansavimui gauti? Pasirinkite visus tinkamus atsakymus:

DABARTINĖ SITUACIJA

- Pusė (51%) projektų vykdytojų apie vykdomą projektą sužinojo iš www.esinvesticijos.lt internetinės svetainės – 7 p.p. daugiau nei pernai.
- 4 iš 10 projektų vykdytojų apie projektą sužinojo iš Ministerijos – 6 p.p. daugiau nei pernai.
- Lyginant su ankstesniais metais, 8 p.p. mažiau vykdytojų nurodė, kad apie projektą sužinojo iš savo artimos aplinkos.

IŽVALGOS

- Apie kvietimą teikti paraišką iš www.esinvesticijos.lt svetainės **dažniau sužinojo**:
 - Projektus vykdančias su ESFA
 - Dalį projektų vis dar įgyvendinantys vykdytojai
 - Ketinantys vėl teikti paraišką ES finansavimui gauti
 - Veiklą vykdančias tiek dažniuose miestuose (išskyrus Vilnių), tiek kituose miestuose ir kaimo vietovėse

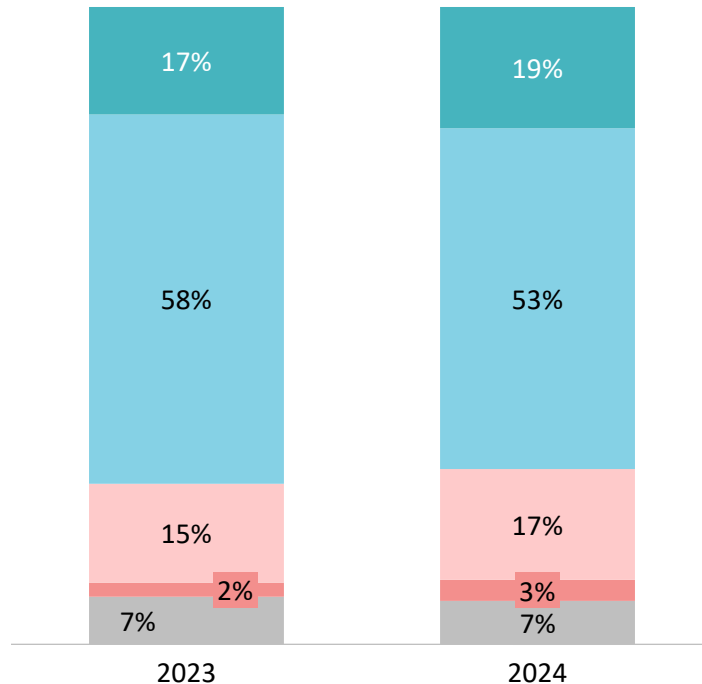
• „Iš konsultantų“
 • „Iš savivaldybės“
 • „Iš darbovietės“

KAIP IR PERNAI, 7 IŠ 10 VYKDYTOJŲ SUTINKA, KAD PROJEKTO VYKDYMUI REIKALINGĄ INFORMACIJĄ GALI RASTI INTERNETO SVETAINĖJE WWW.ESINVESTICIJOS.LT

KLAUSIMAS | Kiek Jūs sutinkate su teiginiu: „Pagrindinę projekto vykdymui reikalingą informaciją randu interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt“.

— Sutinka ir visiškai sutinka

75% 72%

■ Visiškai sutinku ■ Greičiau nesutinku ■ Nežinau / sunku pasakyti
■ Greičiau sutinku ■ Visiškai nesutinku

DABARTINĖ SITUACIJA – „FLAT“

- Vis dėlto, tik penktadalis (19%) projektų vykdytojų visiškai sutiko su teiginiu, jog www.esinvesticijos.lt svetainėje gali rasti visą projekto vykdymui reikalingą informaciją.
- Penktadalis vykdytojų nesutiko, kad visą reikiamą informaciją gali rasti interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt (17% greičiau nesutiko ir 3% visiškai nesutiko).
- Lyginant su ankstesniais metais, statistiškai reikšmingų skirtumų nebuvo rasta.

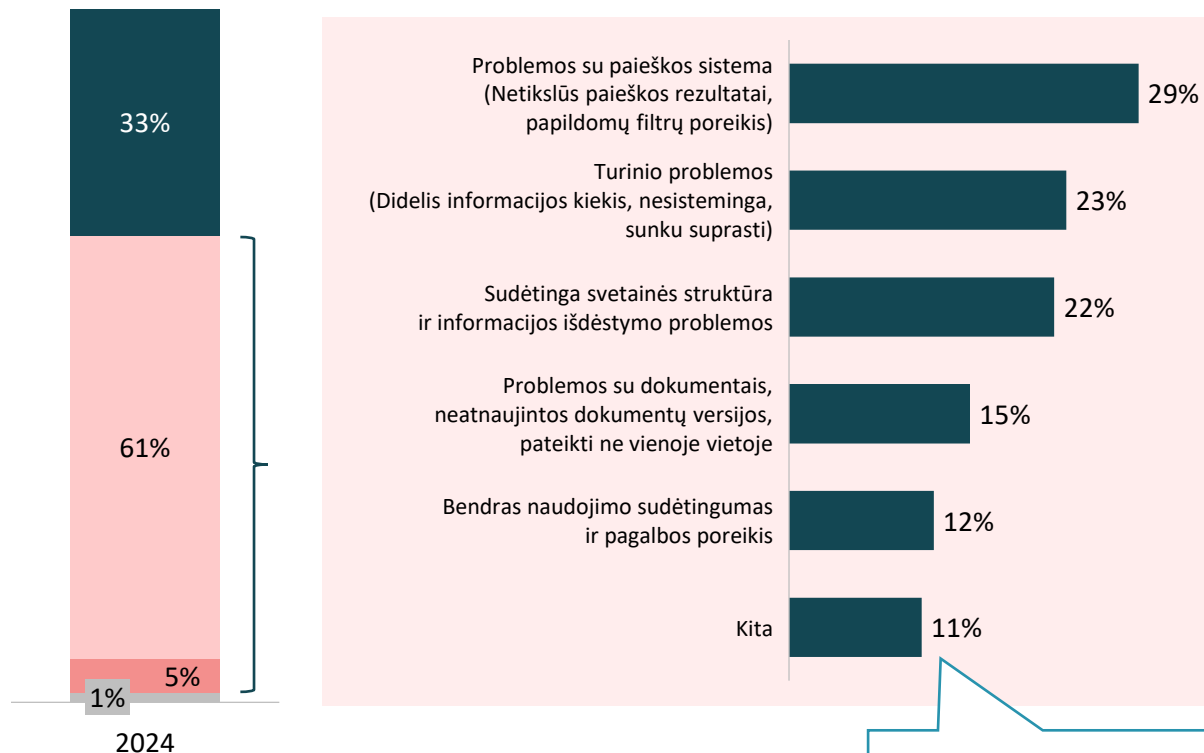
IŽVALGOS:

- Tarp **visiškai sutinkančių**, kad projekto vykdymui visą reikalingą informaciją gali rasti svetainėje www.esinvesticijos.lt/ daugiau:
 - Kituose miestuose (nei didieji miestai) ir kaimo vietovėse veikiančių įmonių
- Tarp **visiškai nesutinkančių**, kad projekto vykdymui visą reikalingą informaciją gali rasti svetainėje www.esinvesticijos.lt/ daugiau:
 - Nežinančių ar vėl teiks paraišką ES finansavimui

6 IŠ 10 PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ [WWW.ESINVESTICIJOS.LT](http://www.esinvesticijos.lt) SVETAINĖJE RANDA REIKALINGĄ INFORMACIJĄ, TAČIAU TAI REIKALAUJA ŠIEK TIEK PASTANGŲ

Naujas

KLAUSIMAS | Kuris teiginys geriausiai apibūdina Jūsų informacijos paieškos patirtį svetainėje www.esinvesticijos.lt? Kodėl, Jūsų nuomone, informacijos suradimas svetainėje www.esinvesticijos.lt reikalauja šiek tiek pastangų / yra sudėtingas, kelia sunkumų?

- Lengvai randu reikalingą informaciją
- Informaciją rasti pavyksta, tačiau tai reikalauja šiek tiek pastangų
- Informaciją rasti yra sudėtinga, kyla sunkumų
- Sunku pasakyti

- „Dėl specifinių problemų“
- „Trūksta patirties“
- „Ne kiekvieną dieną dirbama“

DABARTINĖ SITUACIJA

- Trečdalis (33%) projektų vykdytojų, www.esinvesticijos.lt svetainėje reikalingą informaciją randa lengvai.
- Tik 5% vykdytojų susidūrė su didesniais sunkumais ieškant informacijos www.esinvesticijos.lt internetinėje svetainėje.
- 29% vykdytojų, kuriems informacijos paieška pareikalavo šiek tiek / daug pastangų, teigė, kad susidūrė su problemomis naudojantis svetainės paieškos sistema ar duomenų filtrais.
- 23% projektų vykdytojų teigė, kad informacijos kiekis per didelis, daug detalių ir sudėtingi terminai.
- Penktadalis (22%) vykdytojų įvardijo sudėtingą svetainės struktūrą, daug laiko reikalaujančią informacijos paiešką.

IŽVALGOS:

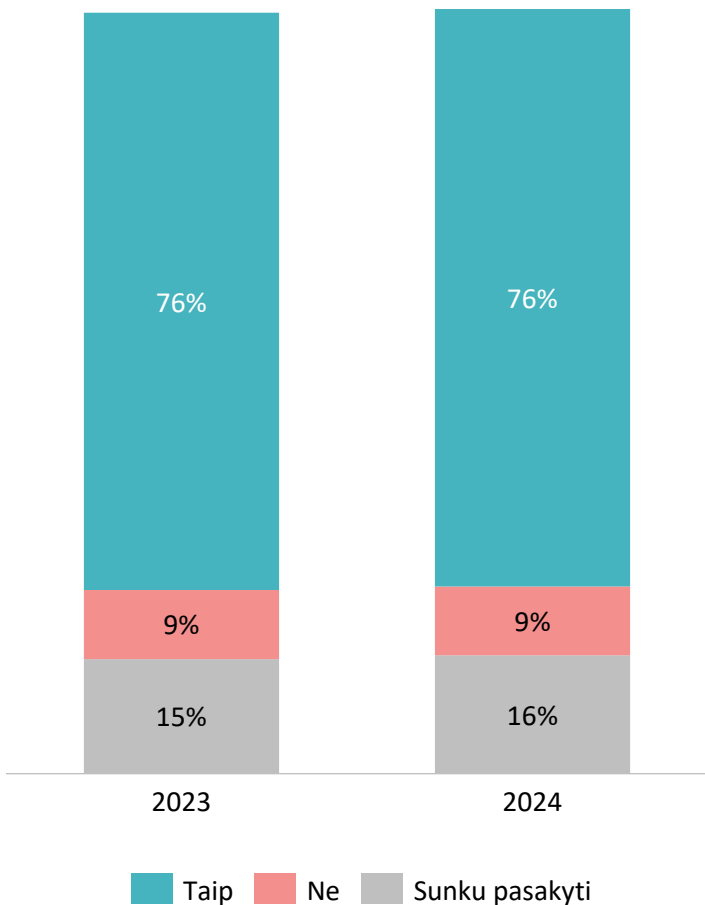
- Tarp lengvai randančių visą reikalingą informaciją svetainėje www.esinvesticijos.lt/ daugiau:
 - Įmonių, veikiančių kituose miestuose ir kaimo vietovėse
 - Valstybės / savivaldybės įstaigos ir įmonių
- Tarp vykdytojų, kuriems rasti informaciją reikalauja šiek tiek pastangų ar yra sudėtinga, kyla sunkumų statistiškai reikšmingų skirtumų nerasta.

TURINYS

1. Tyrimo metodologija
2. Apklaustų projektų vykdytojų charakteristikos
3. Tyrimo rezultatai
 - 3.1. Projekto planavimo etapas
 - 3.2. Projekto atrankos procesas
 - 3.3 Naudojimas konsultantų paslaugomis
 - 3.4 Projektą administruojančios institucijos vertinimas
 - 3.5 Projektą administruojančios institucijos vertinimo palyginimas
 - 3.6 Projekto administravimas ir įgyvendinimo procesas
 - 3.7 Projekto poveikis, pabaiga ir ketinimas dalyvauti vėl
4. Duomenų santrauka

KAIP IR 2023 M., DIDŽIAJAI DALIAI VYKDYTOJŲ PROJEKTO ATRANKOS KRITERIJAI YRA AIŠKŪS

KLAUSIMAS | Ar Jums aiškūs projekto įgyvendinimui nustatyti reikalavimai (pvz., atsiskaitymo periodiškumas, turto įkeitimas, fiksuoti įkainiai, projekto tęstinumo reikalavimai ir kt.)?

DABARTINĖ SITUACIJA – „FLAT“

- Trys ketvirtadaliai vykdytojų teigė, kad jiems yra aiškūs projekto įgyvendinimo nustatyti reikalavimai.
- Projekto atrankos kriterijai išlieka neaiškūs dešimtadaliui projektų vykdytojų (9%).
- Kaip ir praėjusiais metais, panaši dalis vykdytojų (16%) negalėjo įvertinti atrankos kriterijų aiškumo (rinkosi atsakymą „sunku pasakyti“).
- Lyginant su ankstesniais metais, statistiškai reikšmingų skirtumų rasta nebuvo.

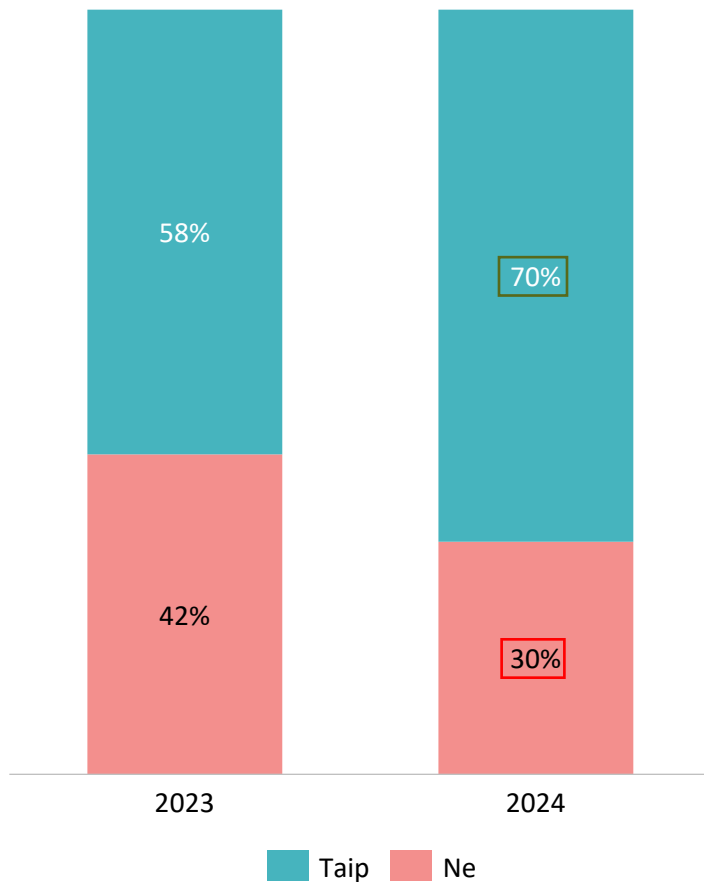
ĮŽVALGOS

- Projekto atrankos kriterijai **dažniau buvo aiškūs**:
 - Ketinantiems vėl teikti paraiškas ES finansavimui gauti
- Projekto atrankos kriterijai **dažniau buvo neaiškūs**:
 - Nežinantiems, ar ketina vėl teikti paraišką ES finansavimui gauti

REIŠMINGAI IŠAUGO VYKDYTOJŲ DALIS, TEIGUSIŲ, KAD JŲ PROJEKTO PLANO VERTINIMAS BUVO ATLIKTAS PER NUSTATYTĄ TERMINĄ

Keitėsi

KLAUSIMAS | Ar Jūsų projekto įgyvendinimo plano (projekto) vertinimas buvo atliktas per nustatytą terminą? *70 darbo dienų (konkurso būdu atrenkamų projektų atveju); 45 darbo dienos (planavimo būdu atrenkamų projektų atveju)

DABARTINĖ SITUACIJA

- 7 iš 10 projektų vykdytojų teigė, kad jų projekto vertinimas buvo atliktas per nustatytą terminą. Tai yra 12 p.p. daugiau, lyginant su 2023 m.
- Trečdalis projektų vykdytojų (30%) įvardino, jog projekto įgyvendinimo plano vertinimas užtruko ilgiau nei nustatytas terminas.

IŽVALGOS

- Projekto įgyvendinimo plano vertinimas **dažniau atliktas per nustatytą terminą**:
 - Valstybinio / regioninio planavimo vykdytojams
 - Vykdytojams, projektus vykdydžiusiems 2021–2027 m. ES fondų ir planas „Naujos kartos Lietuva“ programose
 - Vykdytojams, projektus vykdydžiusiems su CPVA administruojančia agentūra
 - Įmonėms veikiančioms kituose miestuose (ne didžiuosiuose) ir kaimo vietovėse
- Projekto įgyvendinimo plano vertinimas **dažniau užtruko ilgiau nei planuota**:
 - Konkursiniu būdu dalyvaujantiems vykdytojams
 - Konsultantams
 - Vykdytojams, projektus vykdydžiusiems 2014–2020 m. ES fondų programose
 - Vykdytojams, projektus vykdydžiusiems su MITA administruojančia agentūra
 - ES finansavimą gavusiems daugiau nei 5 kartus
 - Įmonėms veikiančioms Vilniuje

■ - Statistiškai reikšmingai daugiau nei 2023 m.
■ - Statistiškai reikšmingai mažiau nei 2023 m.

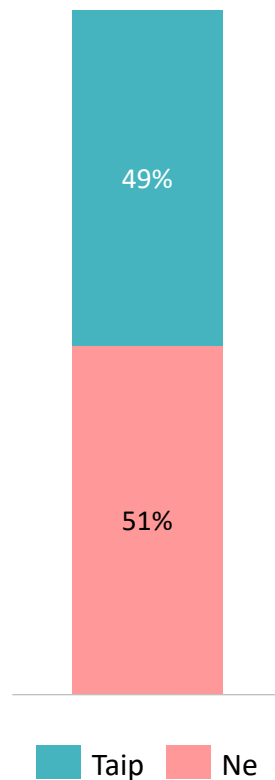
Pastaba: Šiais metais prie klausimo pridėtas „nustatyto termino“ patikslinimas

TURINYS

1. Tyrimo metodologija
2. Apklaustų projektų vykdytojų charakteristikos
3. Tyrimo rezultatai
 - 3.1. Projekto planavimo etapas
 - 3.2. Projekto atrankos procesas
 - 3.3 Naudojimas konsultantų paslaugomis
 - 3.4 Projektą administruojančios institucijos vertinimas
 - 3.5 Projektą administruojančios institucijos vertinimo palyginimas
 - 3.6 Projekto administravimas ir įgyvendinimo procesas
 - 3.7 Projekto poveikis, pabaiga ir ketinimas dalyvauti vėl
4. Duomenų santrauka

\ PANAŠI VYKDYTOJŲ DALIS (APIE PUSĘ) IR PASITELKĖ KONSULTANTUS, IR SAVARANKIŠKAI RENGĖ / ĮGYVENDINO PROJEKTUS

Naujas KLAUSIMAS | Ar ES fondų investicijų projekto, kuriam atstovaujate, parengimui ir / ar įgyvendinimui buvo pasitelkti išoriniai konsultantai?

DABARTINĖ SITUACIJA

- 51% projektų vykdytojų projektus įgyvendino savarankiškai, 49% kreipėsi į išorinius konsultantus.

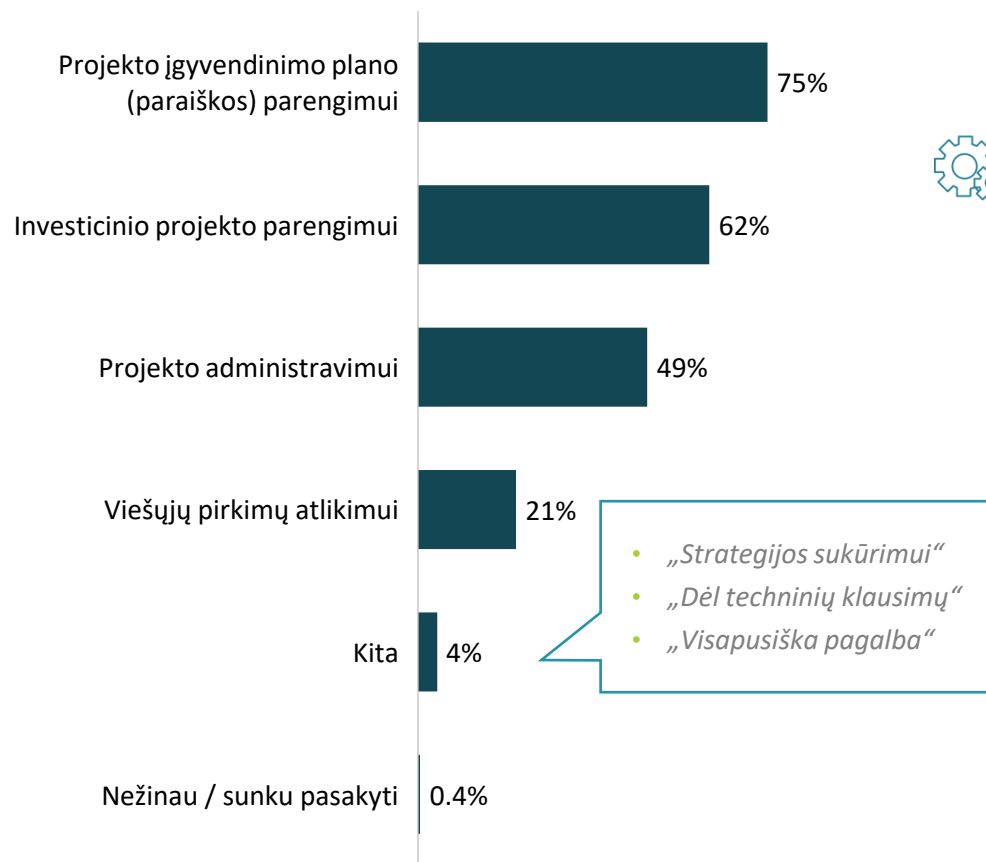
ĮŽVALGOS

- Vykdytojai, kurie **dažniau kreipėsi į konsultantus**:
 - Konkursiniu būdu dalyvaujantys vykdytojai
 - Projektus vykde 2014–2020 m. ir 2021–2027 m. ES fondų investicijų veiksmų programose
 - Projektus įgyvendinę bendradarbiaujant su APVA ir IA institucijomis
 - Privačios įmonės
 - Mažos ir vidutinio dydžio įmonės (mažiau nei 100 darbuotojų)
 - Įmonės, įsikūrusios ne Vilniuje
- Vykdytojai, kurie **dažniau projektus įgyvendino patys**:
 - Valstybinio ar regioninio planavimo vykdytojai
 - Projektus vykde pagal planą „Naujos kartos Lietuva“
 - Projektus vykde su CPVA, ESFA ir LMT institucijomis
 - Viešosios įstaigos
 - Didelės apimties įmonės (100 ir daugiau darbuotojų)
 - Įmonės veikiančios Vilniuje

PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PLANO BEI INVESTICINIO PROJEKTO PARENGIMAS IR PROJEKTO ADMINISTRAVIMAS – PAGRINDINĖS KONSULTANTŲ PASITELKIMO PRIEŽASTYS

Naujas

KLAUSIMAS | Kokiam tikslui / tikslams projekte buvo pasitelkti išoriniai konsultantai?

DABARTINĖ SITUACIJA

- Daugiau nei 7 iš 10 projektų vykdytojų konsultantus pasitelkė projekto įgyvendinimo plano parengimui, 6 iš 10 – investicinio projekto parengimui, beveik pusė – projekto administravimui.
- Penktadalis projektų vykdytojų konsultantus pasitelkė viešųjų pirkimų atlikimui.

ĮŽVALGOS

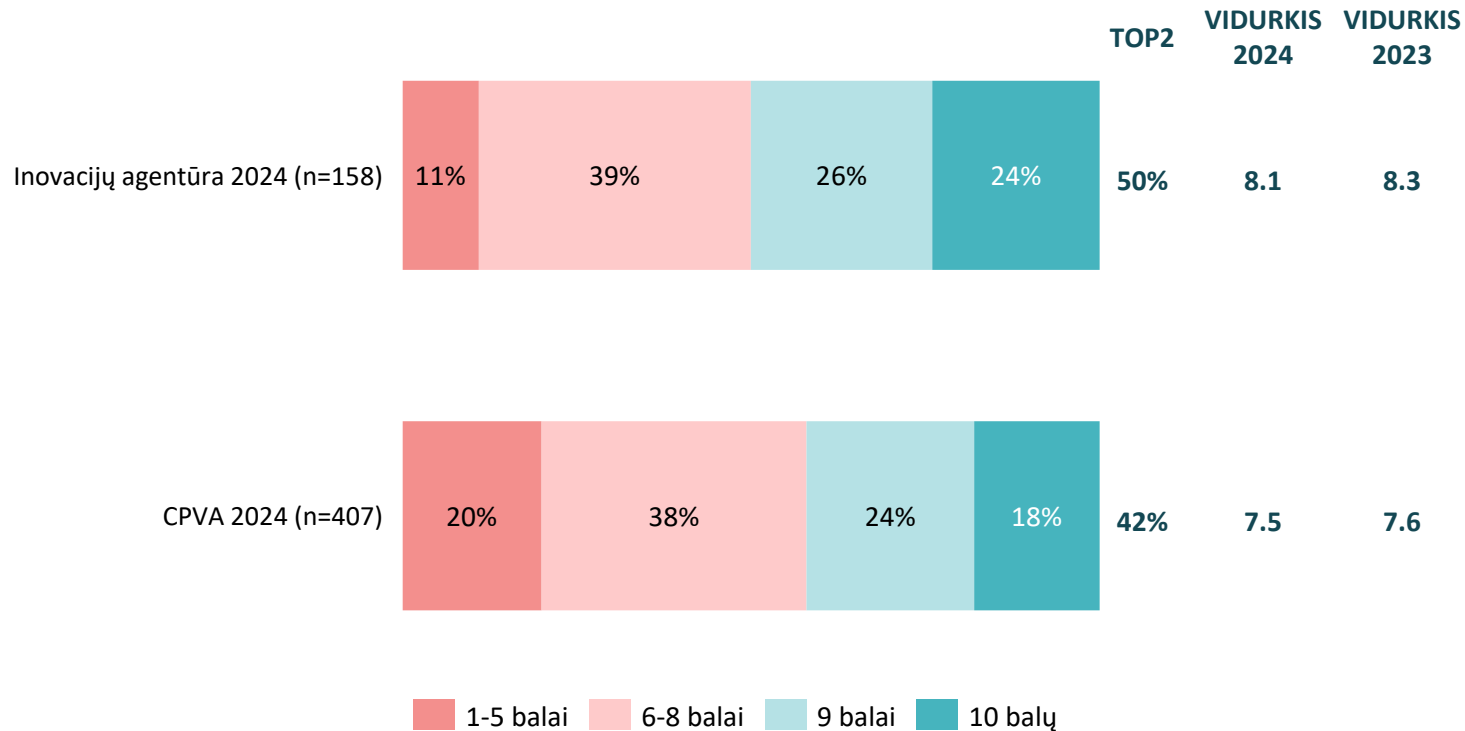
- Konsultantus **paraiškos parengimui** dažniau pasitelkė:
 - Konkursiniu būdu dalyvaujantys vykdytojai
 - Privačios įmonės
- Konsultantus **investicinio projekto parengimui** dažniau pasitelkė:
 - Valstybinio regioninio planavimo vykdytojai
 - Projektus vykdančius 2014–2020 m., ES fondų investicijų programose
 - Gavę ES paramą daugiau nei 5 kartus
 - Valstybės / savivaldybės įmonės ir įstaigos
- Konsultantus **projekto administravimui** dažniau pasitelkė:
 - Konkursiniu būdu dalyvaujantys vykdytojai
 - Projektus vykdančius bendradarbiaujant su IA
 - Privačios įmonės
 - Įmonės veikiančios Vilniuje

TURINYS

1. Tyrimo metodologija
2. Apklaustų projektų vykdytojų charakteristikos
3. Tyrimo rezultatai
 - 3.1. Projekto planavimo etapas
 - 3.2. Projekto atrankos procesas
 - 3.3 Naudojimas konsultantų paslaugomis
 - 3.4 Projektą administruojančios institucijos vertinimas
 - 3.5 Projektą administruojančios institucijos vertinimo palyginimas
 - 3.6 Projekto administravimas ir įgyvendinimo procesas
 - 3.7 Projekto poveikis, pabaiga ir ketinimas dalyvauti vėl
4. Duomenų santrauka

INOVACIJŲ AGENTŪROS IR CPVA VERTINIMAI IŠLIKO PANAŠŪS KAIP IR ANKSTESNIAIS METAIS

KLAUSIMAI | Kaip apskritai vertintumėte bendradarbiavimo patirtį su administruojančia institucija? Įvertinkite skalėje nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia „labai blogai“, 10 – „labai gerai“

DABARTINĖ SITUACIJA

- Pusė vykdytojų, bendradarbiaujančių su Inovacijų agentūra, ją vertino aukščiausiais balais (9-10 balų).
- Mažesnė dalis (4 iš 10) vykdytojų, bendradarbiaujančių su CPVA, ją vertino aukščiausiais balais. Penktadalis projektų vykdytojų CPVA vertino žemiausiais balais (1-5).
- Lyginant su ankstesniais metais, reikšmingų skirtumų tarp agentūrų vidutinių vertinimų nebuvo.

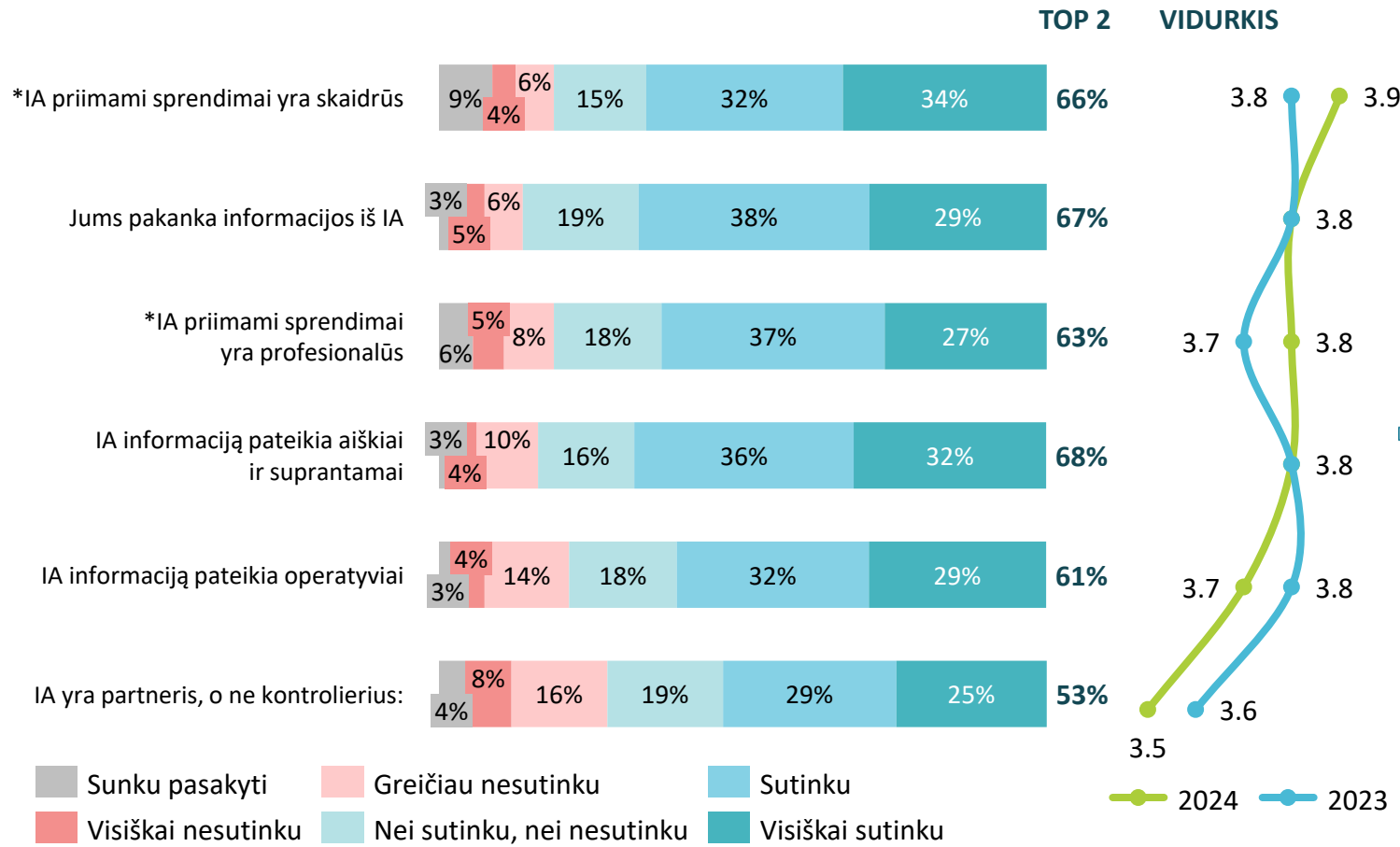

IŽVALGOS:

- Vidutiniškai geriau vertino **IA** instituciją:
 - Ketinantys vėl teikti paraišką ES finansavimui
- Vidutiniškai geriau vertino **CPVA** instituciją:
 - Valstybinio / regioninio planavimo vykdytojai
 - Projektus vykde su CPVA, ESFA
 - Ne Vilniuje veikiančios įmonės
- Vidutiniškai žemesniu balu vertino **CPVA** instituciją:
 - Konsultantai
 - Vilniuje veikiančios įmonės

IA | PROJEKTŲ VYKDYTOJAI GERIAUSIAI VERTINA INOVACIJŲ AGENTŪROS SKAIDRUMĄ

KLAUSIMAI | Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiaja institucija IA patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiais teiginiais:

DABARTINĖ SITUACIJA

- IA priamamų sprendimų skaidrumas yra geriausiai vertinama agentūros savybė (66% vykdytojų sutiko ar visiškai sutiko su šiuo teiginiu).
- Lyginanti su kitomis savybėmis, vykdytojai kiek žemiau vertino IA buvimą partneriu, o ne kontrolieriumi (53% vykdytojų sutiko ar visiškai sutiko su šiuo teiginiu).
- Lyginant su ankstesniais metais, reikšmingų skirtumų tarp vidutinių vertinimų rasta nebuvo.

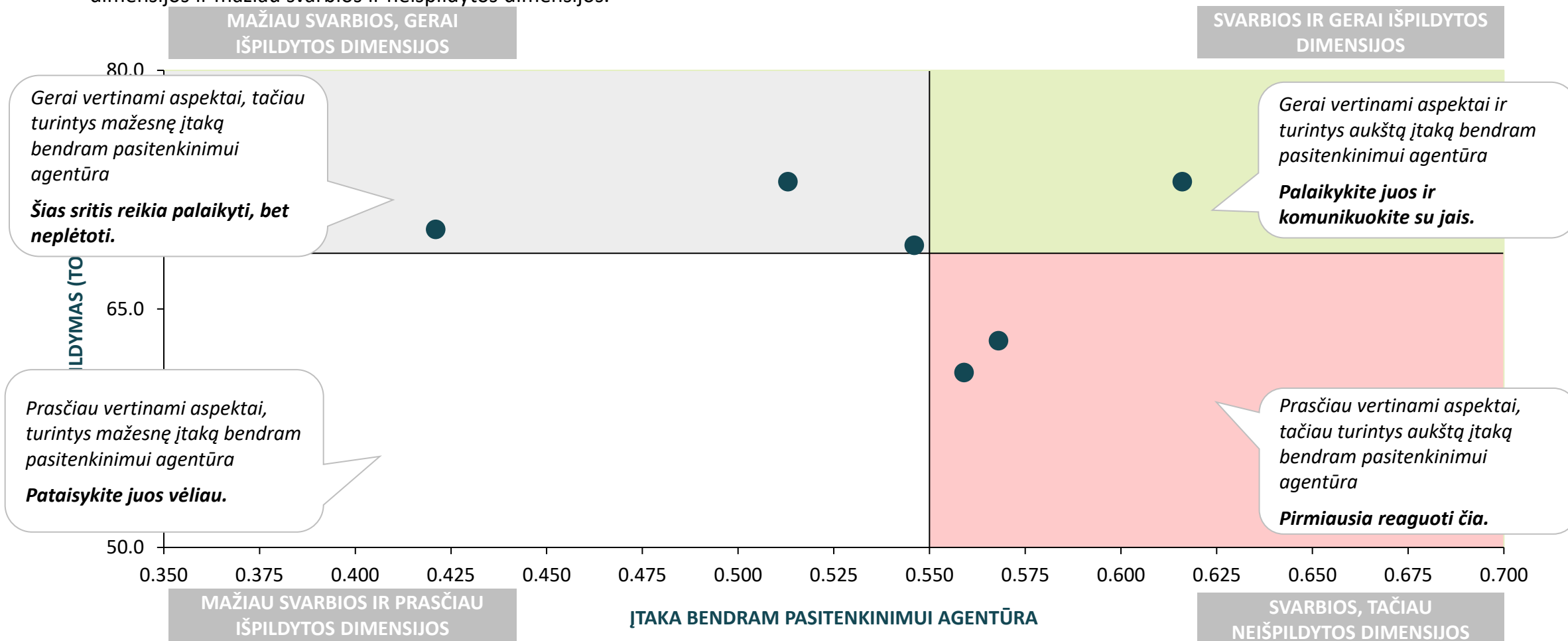
IŽVALGOS:

- Teiginį „**IA priimami sprendimai yra skaidrūs**“ geriau įvertino:
 - Valstybinio / regioninio planavimo vykdytojai
 - NVO
- Teiginį „**IA yra partneris, o ne kontrolierius**“ prasčiau įvertino:
 - Neketinantys vėl teikti paraiškos ES finansavimui gauti
 - Vidutinio dydžio įmonės

ATSKIRŲ DIMENSIJŲ ĮTAKA BENDRAM PASITENKIMUI AGENTŪRA PATEIKIAMA KETURMATĖJE MATRICOJE

MATRICOS INTERPRETACIJOS PAAIŠKINIMAS

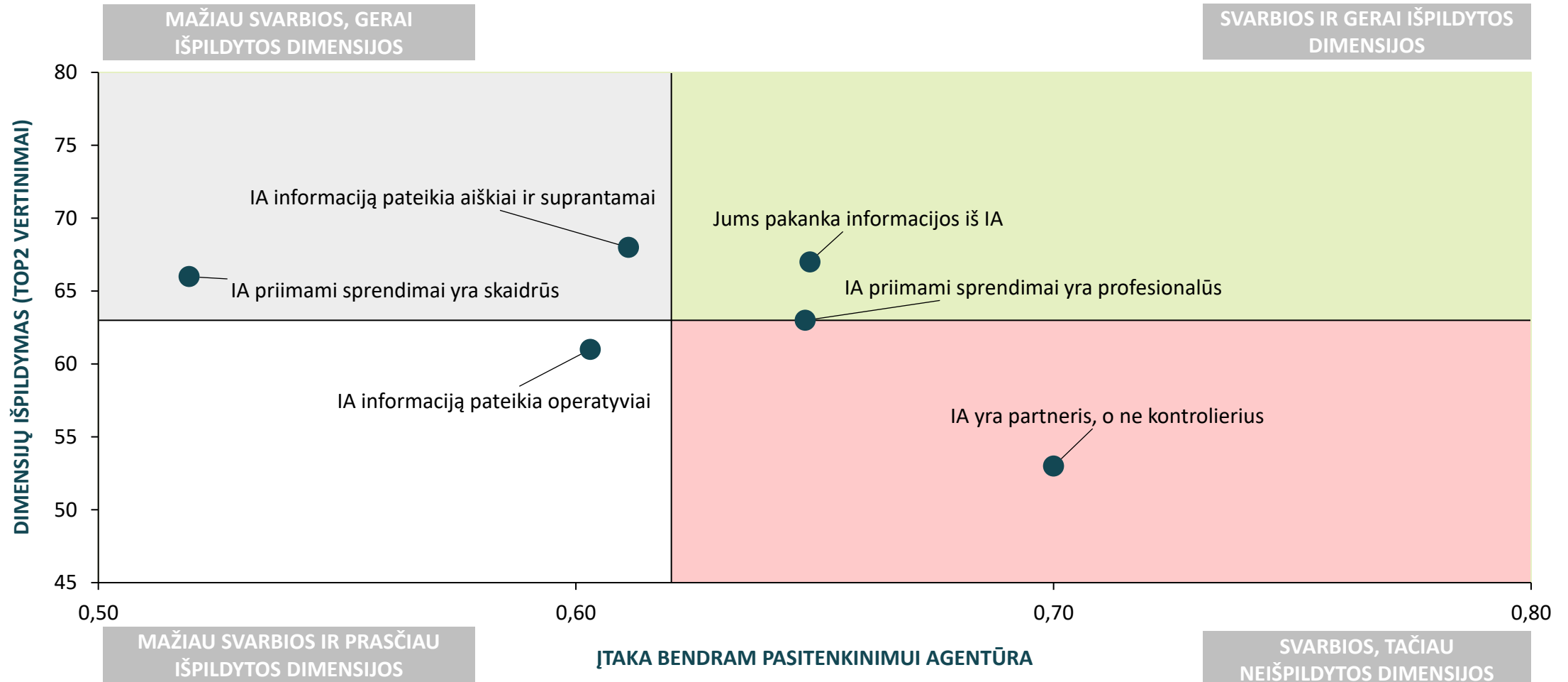
Naudojant bendro agentūros vertinimo koreliaciją ir vertintų atskirų dimensijų išpildymo procentus, matrica suskirsto aspektus į keturias kategorijas, nurodydama svarbiausias sritis: svarbios, tačiau neišpildytos dimensijos, svarbios ir gerai išpildytos dimensijos, mažiau svarbios, tačiau gerai išpildytos dimensijos ir mažiau svarbios ir neišpildytos dimensijos.

IA | AGENTŪROS ĮVAIZDIS KAIP PARTNERIO, NE KONTROLIERIAUS, TURI AUKŠTĄ ĮTAKĄ BENDRAM AGENTŪROS VERTINIMUI, TAČIO ŠIO ASPEKTO IŠPILDYMAS YRA ŽEMESNIS

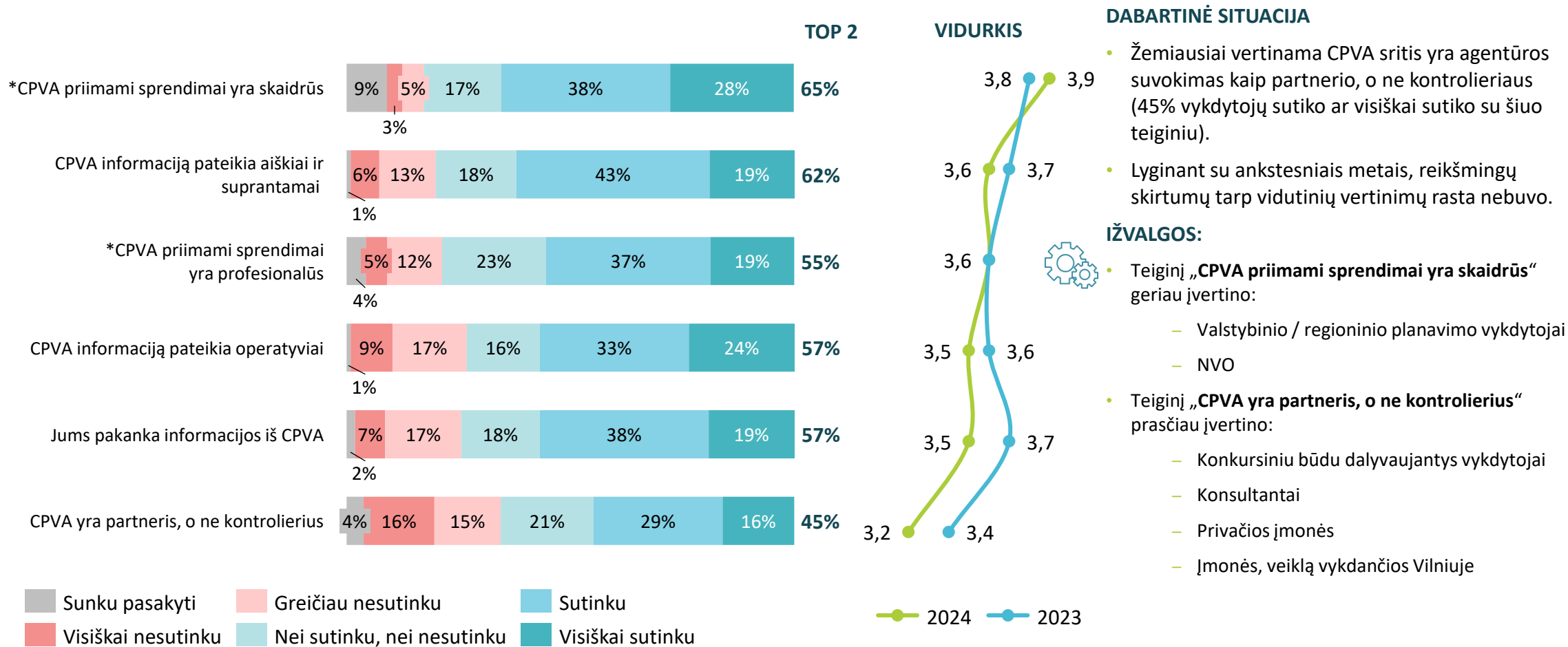
AGENTŪROS DIMENSIJŲ VERTINIMO IR SVARBOS BENDRAM PASITENKIMUI AGENTŪRA MATRICA

KLAUSIMAI | Kaip apskritai vertintumėte bendradarbiavimo patirtį su Inovacijų agentūra? Įvertinkite skalėje nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia „labai blogai“, 10 – „labai gerai“. Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiąja institucija APVA patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiais teiginiais:

CPVA | KAIP IR INOVACIJŲ AGENTŪROS ATVEJU, VYKDYTOJAI GERIAUSIAI VERTINA CPVA PRIIMAMŲ SPRENDIMŲ SKAIDRUMĄ

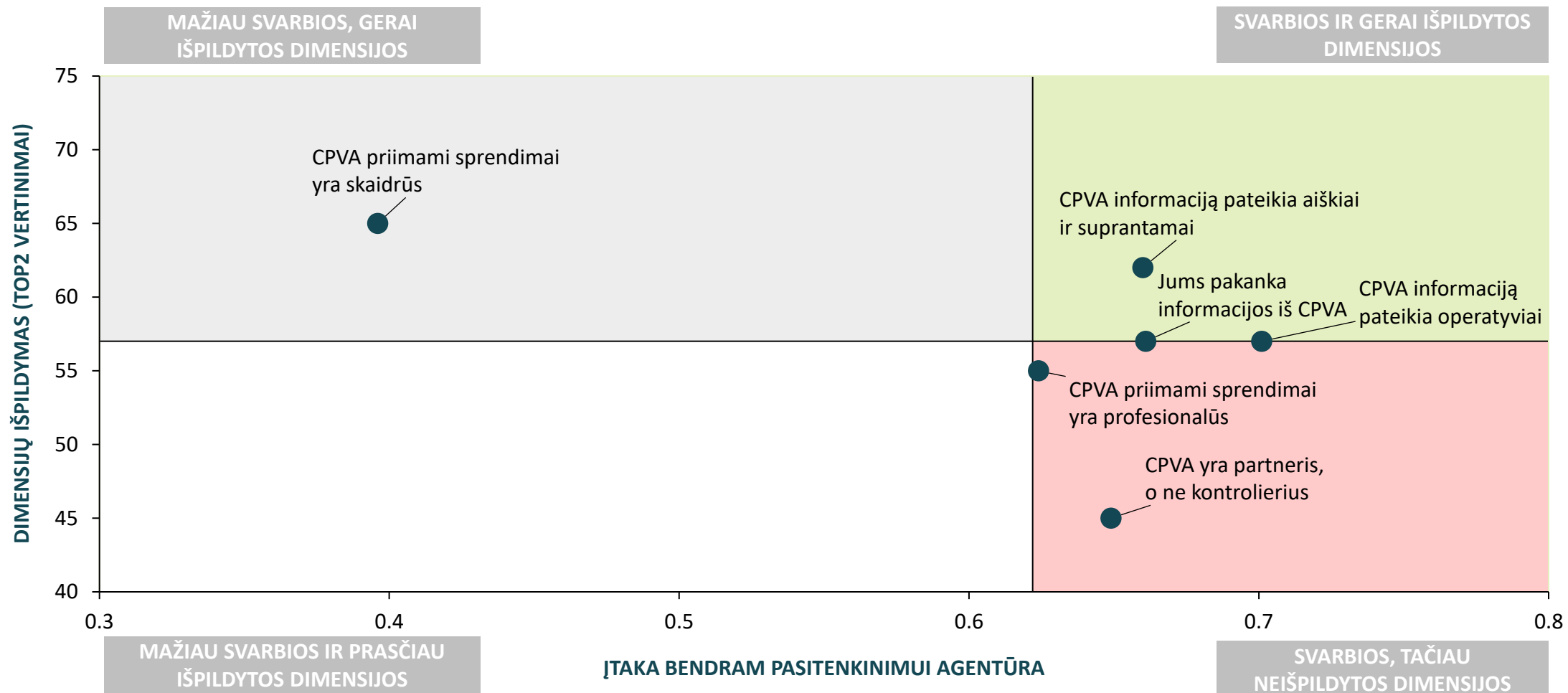
KLAUSIMAI | Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiaja institucija CPVA patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiais teiginiais:

CPVA | PROFESIONALUMAS PRIIMANT SPRENDIMUS BEI BUVIMAS PARTNERIU TURI AUKŠTĄ ĮTAKĄ BENDRAM PASITENKINIMUI, TAČIAU JŲ IŠPILDYMAS YRA ŽEMESNIS

AGENTŪROS DIMENSIJŲ VERTINIMO IR SVARBOS BENDRAM PASITENKINIMUI AGENTŪRA MATRICA

KLAUSIMAI | Kaip apskritai vertintumėte bendradarbiavimo patirtį su CPVA? Įvertinkite skalėje nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia „labai blogai“, 10 – „labai gerai“. Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiaja institucija APVA patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiais teiginiais:

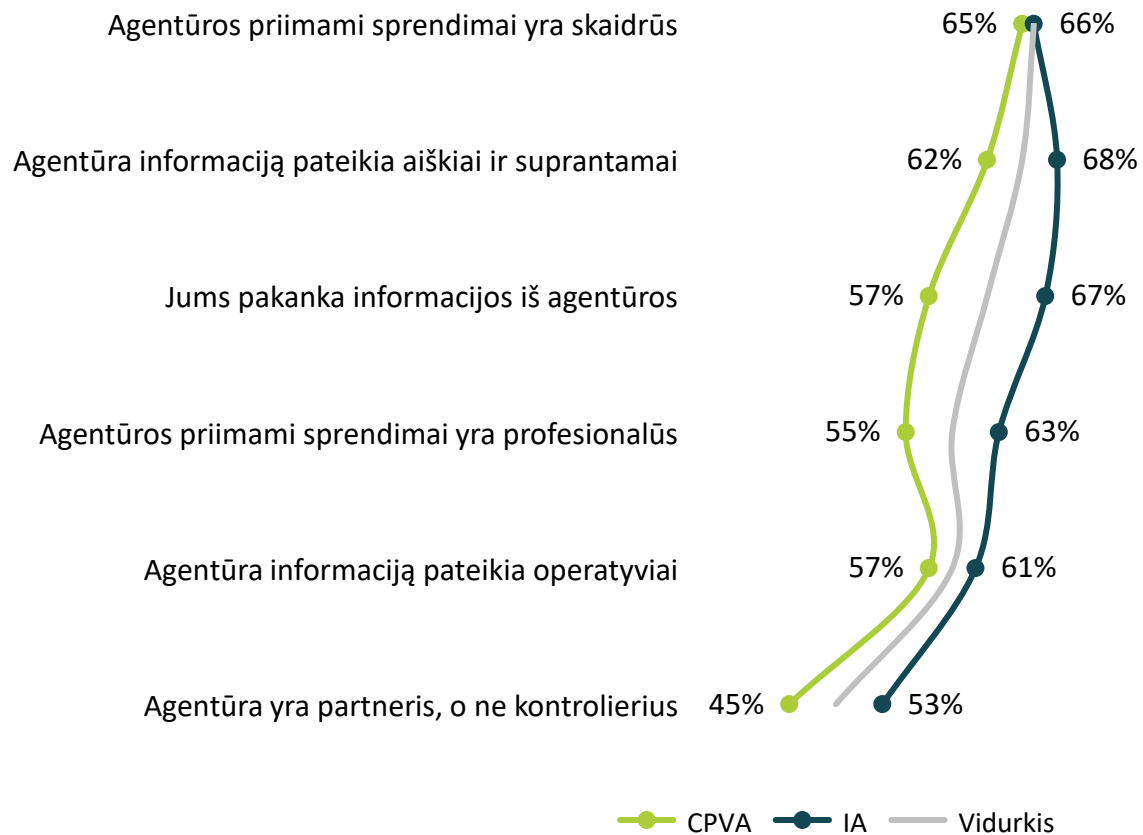

TURINYS

1. Tyrimo metodologija
2. Apklaustų projektų vykdytojų charakteristikos
3. Tyrimo rezultatai
 - 3.1. Projekto planavimo etapas
 - 3.2. Projekto atrankos procesas
 - 3.3 Naudojimas konsultantų paslaugomis
 - 3.4 Projektą administruojančios institucijos vertinimas
 - 3.5 Projektą administruojančios institucijos vertinimo palyginimas
 - 3.6 Projekto administravimas ir įgyvendinimo procesas
 - 3.7 Projekto poveikis, pabaiga ir ketinimas dalyvauti vėl
4. Duomenų santrauka

PROJEKTŲ VYKDYTOJAI VISAIS ASPEKTAIS GERIAU VERTINA INOVACIJŲ AGENTŪRĄ

KLAUSIMAS | Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiaja institucija IA / CPVA patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiais teiginiais:

DABARTINĖ SITUACIJA

- Bendrai, geriausiai vertinama agentūrų savybė yra priimamų sprendimų skaidrumas. Šis aspektas abiejose administruojančiose agentūrose vertinamas vienodai.
- Didžiausias skirtumas tarp administruojančių agentūrų yra teikiamos informacijos pakankamumas – projektus su IA vykdantys dalyviai šį aspektą įvertino 10 p.p. geriau nei su CPVA.
- Taip pat išsiskyrė ir agentūrų priimamų sprendimų profesionalumo vertinimai. Inovacijų agentūros profesionalumas įvertintas 8 p.p. aukščiau nei CPVA.

CPVA PROJEKTŲ VYKDYTOJAI DAŽNIAU NEI IA SUVOKIA KAIP KONTROLIUOJANČIĄ INSTITUCIJĄ, O NE PARTNERĮ

KLAUSIMAI | Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiaja institucija patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiais teiginiais: Agentūra yra partneris, o ne kontrolierius; Agentūros priimami sprendimai yra profesionalūs; Agentūros priimami sprendimai yra skaidrūs;

		Agentūra yra partneris, o ne kontrolierius	Agentūros priimami sprendimai yra profesionalūs	Agentūros priimami sprendimai yra skaidrūs
Vidurkis	N=565	49%	59%	66%
CPVA	N=407	45%	55%	65%
Inovacijų agentūra	N=158	53%	63%	66%

DABARTINĖ SITUACIJA

- 45 % projektų vykdytojų, bendradarbiavusių su CPVA, ją vertina kaip partnerę, tuo tarpu daugiau nei pusė vykdytojų, dirbusių su IA, šią instituciją taip pat mato kaip partnerę.
- Abiejų projektus administruojančių agentūrų skaidrumas vertinamas beveik vienodai, didesnė dalis vykdytojų neabejoja dėl jų priimamų sprendimų skaidrumo.
- IA profesionalumas vertinamas aukščiau nei CPVA.

SPALVŲ INTERPRETACIJA

Mėlyna spalva langelio reprezentuoja aukščiausius aspekto įvertinimus, pilka – žemiausius

ASPEKTAI, SUSIJĘ SU INFORMACIJOS PATEIKIMU, PRASČIAU VERTINAMI CPVA

KLAUSIMAI | Ar sutinkate su teiginiu, kad ES investicijas įgyvendinančios institucijos informaciją pateikia paprastai ir aiškiai? Ar sutinkate su tuo, kad ES investicijas įgyvendinančios institucijos informaciją pateikia operatyviai? Ar sutinkate su teiginiu, kad Jums pakanka informacijos iš projektą administruojančios agentūros?

Informacijos		Aiškumas, paprastumas	Operatyvumas	Pakankamumas
Vidurkis	N=565	65%	59%	62%
CPVA	N=407	62%	57%	57%
Inovacijų agentūra	N=158	68%	61%	67%

DABARTINĖ SITUACIJA

- Atsižvelgiant į visų trijų informacijos kokybės kriterijų vertinimą, galima teigti, kad kokybiškiau informaciją projektų vykdytojams pateikia Inovacijų agentūra.
- Informacijos pateikimo operatyvumas išlieka prasčiausiai vertinamu informacijos kokybės kriterijumi.

SPALVŲ INTERPRETACIJA

Mėlyna spalva langelio reprezentuoja aukščiausius aspekto įvertinimus, pilka – žemiausius

LYGINANT SU ANKSTESNIAIS METAIS, SUMAŽĖJO INOVACIJŲ AGENTŪROS PATEIKIAMOS INFORMACIJOS OPERATYVUMO VERTINIMAS

KLAUSIMAI | Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiąja institucija patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiais teiginiais: Agentūra informaciją pateikia aiškiai ir suprantamai; Agentūra informaciją pateikia operatyviai.

Informacijos		Aiškumas, suprantamumas							Operatyvumas						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vidurkis	N=565	80%	82%	81%	84%	84%	69%	65%	77%	79%	80%	80%	82%	66%	59%
CPVA	N=407	79%	86%	88%	86%	88%	66%	62%	74%	83%	90%	84%	85%	59%	57%
IA	N=158	80%	77%	74%	82%	80%	72%	68%	80%	75%	70%	75%	78%	73%	61%

DABARTINĖ SITUACIJA

- Lyginant su ankstesniais metais CPVA informacijos kokybės rodiklių vertinimas išliko beveik nepakitęs
- Inovacijų agentūros pateikiamos informacijos operatyvumo vertinimas reikšmingai sumažėjo

ŠIAIS METAIS, REIŠMINGAI NUKRITO ADMINISTRUOJANČIŲ AGENTŪRŲ KAIP PARTNERIO, O NE KONTROLIERIAUS VERTINIMAS

KLAUSIMAI | Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiaja institucija patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiais teiginiais: Agentūra yra partneris, o ne kontrolierius; Agentūros priimami sprendimai yra profesionalūs; Agentūros priimami sprendimai yra skaidrūs; Jums pakanka informacijos iš Agentūros kaip tinkamai įgyvendinti projektą.

		Agentūra yra partneris, o ne kontrolierius			Agentūros priimami sprendimai yra profesionalūs			Agentūros priimami sprendimai yra skaidrūs			Jums pakanka informacijos iš Agentūros		
		2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Vidurkis	N=427	85%	73%	64%	93%	81%	80%	97%	89%	88%	92%	82%	79%
CPVA	N=306	84%	68%	59%	92%	77%	77%	97%	88%	89%	93%	78%	71%
IA	N=121	85%	78%	69%	93%	84%	83%	97%	89%	87%	90%	86%	86%

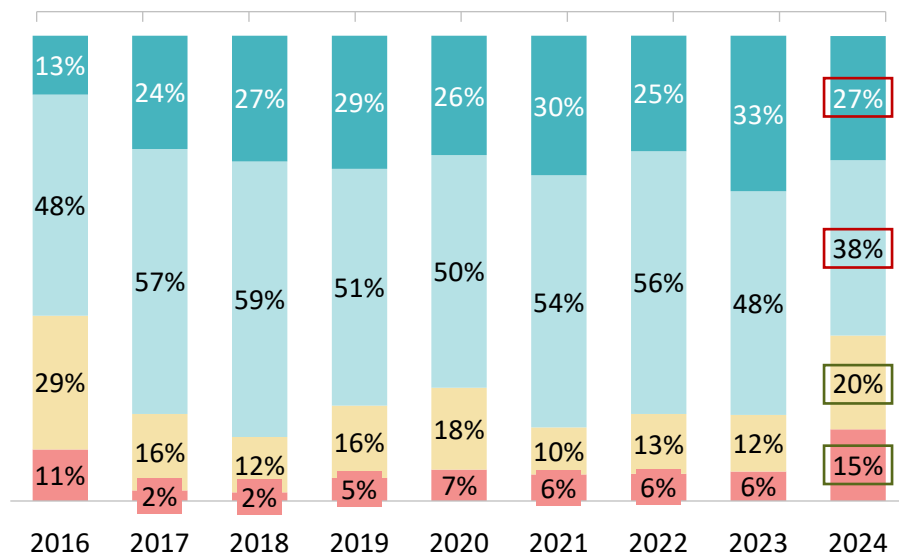
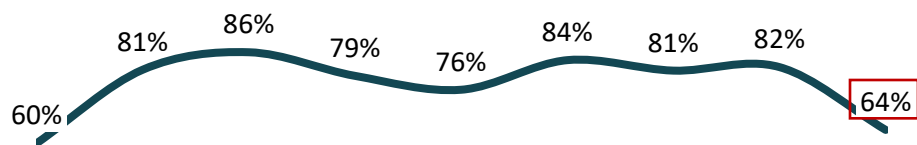
DABARTINĖ SITUACIJA

- CPVA agentūra, kaip ir ankstesniais metais, žemiau įvertinta visais bendradarbiavimo su administruojančia agentūra aspektais
- Lyginant su 2023 m., agentūrų priimamų sprendimų profesionalumo ir skaidrumo vertinimai išliko stabilūs
- CPVA vertinimas, kaip partnerio, o ne kontrolieriaus reikšmingai sumažėjo, lyginant su ankstesnių metų rezultatais. Taip pat sumažėjo ir IA vertinimas šiuo aspektu, tačiau pokytis nėra reikšmingas

ADMINISTRUOJANČIOS AGENTŪROS VERTINIMAS KAIP PARTNERIO, O NE KONTROLIERIAUS ŠIEMET KRITO LABIAUSIAI IŠ VISŲ VERTINTŲ ASPEKTŲ

KLAUSIMAS | Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiąja institucija patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiais teiginiais: Agentūra yra partneris, o ne kontrolierius

— Sutinka ir visiškai sutinka

Visiškai nesutinka Greičiau nesutinka Sutinka Visiškai sutinka

DABARTINĖ SITUACIJA – KRITIMAS

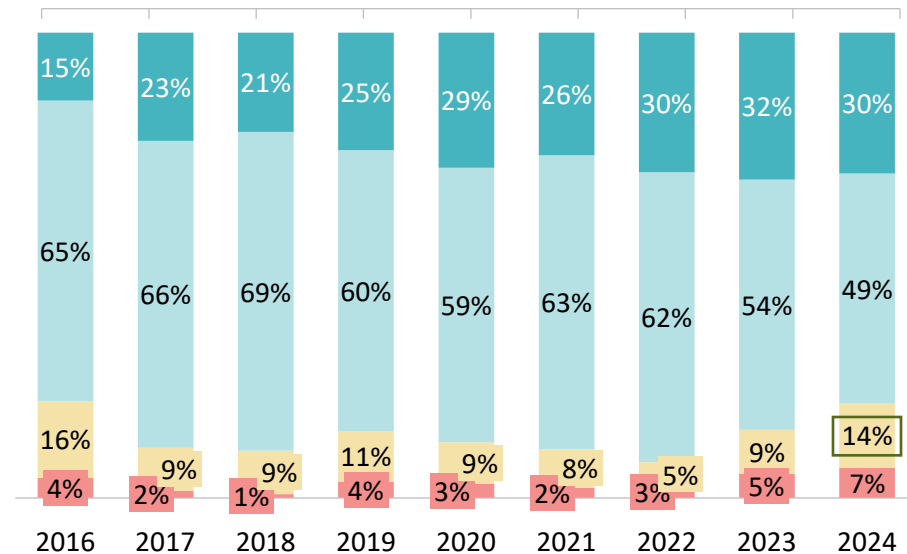
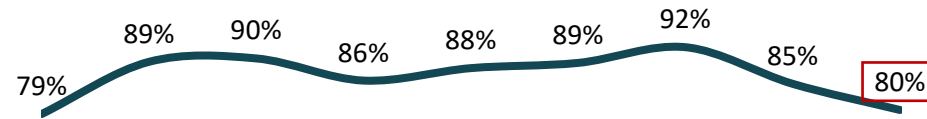
- Partneriais projektus administruojančias institucijas laiko 64% vykdytojų, tai yra 18 p.p. mažiau nei pernai. Statistiškai reikšmingai mažiau vykdytojų visiškai sutiko / sutiko su šiuo teiginiu.
- *Svarbu atkreipti dėmesį, kad šiais metais bendras agentūrų vertinimas buvo apskaičiuotas tik iš IA ir CPVA agentūrų rezultatų, neįtraukiant duomenų apie kitas agentūras, kurios nebėra Valdymo ir kontrolės sistemos dalyvės. Tai turėjo įtakos ir bendriems rezultatų pokyčiams.*

ADMINISTRUOJANČIOS AGENTŪROS PROFESIONALUMO VERTINIMAS 2024 M. SUMAŽĖJO, TAČIAU NEŽENKLIAI

Keitėsi

KLAUSIMAS | Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiaja institucija patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiuo teiginiu: Agentūros priimami sprendimai yra profesionalūs

— Sutinka ir visiškai sutinka

Visiškai nesutinka Greičiau nesutinka Sutinka Visiškai sutinka

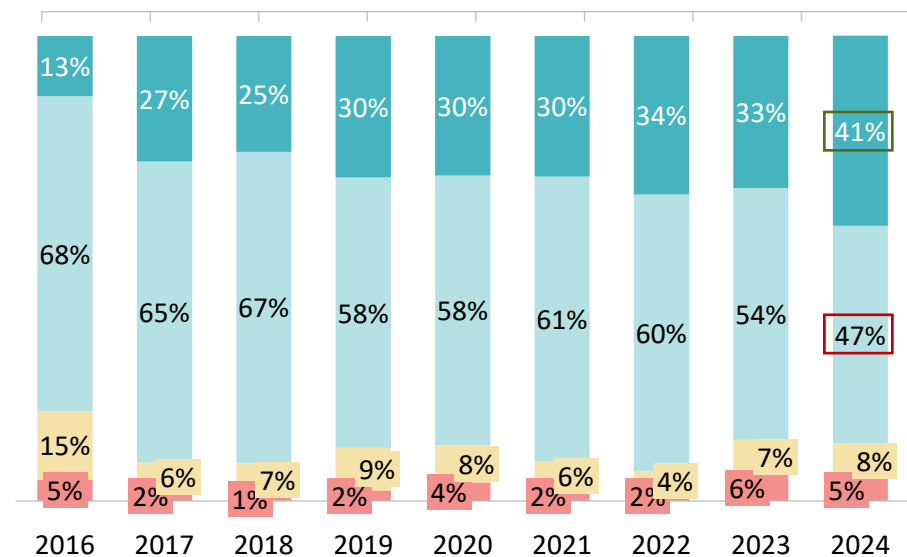
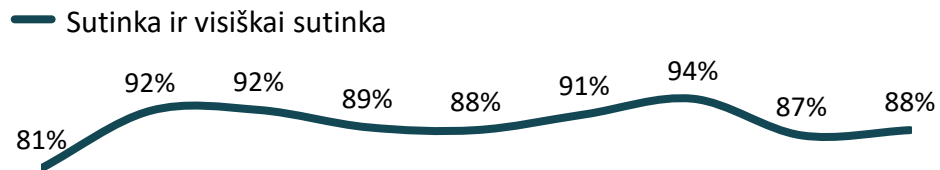
DABARTINĖ SITUACIJA – KRITIMAS

- 8 iš 10 ES finansuojamų projektų vykdytojų sutinka, jog administruojančių agentūrų priimami sprendimai yra profesionalūs. Šiais metais reikšmingai išaugo vykdytojų, greičiau nesutinkančių su šiuo teiginiu dalis (2023 m.: 9%, 2024 m.: 14%).
- Antrus metus iš eilės, krenta sutinkančių su šiuo teiginiu dalis (2023 m.: 54%, 2024 m.: 49%), tačiau lyginant su ankstesniais metais šis pokytis nėra reikšmingas.
- Svarbu atkreipti dėmesį, kad šiais metais bendras agentūrų vertinimas buvo apskaičiuotas tik iš IA ir CPVA agentūrų rezultatų, neįtraukiant duomenų apie kitas agentūras, kurios nebėra Valdymo ir kontrolės sistemos dalyvės. Tai turėjo įtakos ir bendriems rezultatų pokyčiams.**

BEVEIK 9 IŠ 10 PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ NEABEJOJA AGENTŪRŲ PRIIMAMŲ SPRENDIMŲ SKAIDRUMU

Keitėsi

KLAUSIMAS | Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiąja institucija patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiuo teiginiu: Agentūros priimami sprendimai yra skaidrūs

■ Visiškai nesutinka
 ■ Greičiau nesutinka
 ■ Sutinka
 ■ Visiškai sutinka

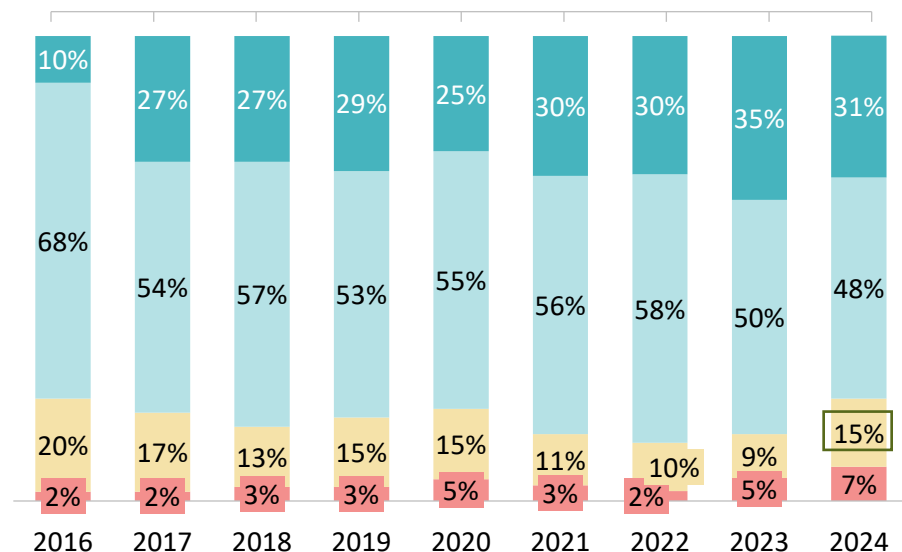
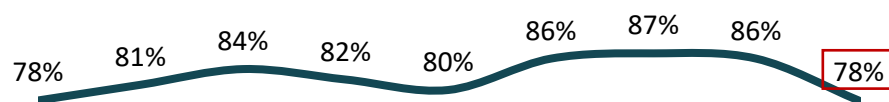
DABARTINĖ SITUACIJA – „FLAT“

- 88% projektų vykdytojų neabejoja CPVA ir IA agentūrų sprendimų skaidrumu. Šiais metais statistiškai reikšmingai išaugo visiškai su šiuo teiginiu sutinkančių dalis ir siekia 41%.
- *Svarbu atkreipti dėmesį, kad šiais metais bendras agentūrų vertinimas buvo apskaičiuotas tik iš IA ir CPVA agentūrų rezultatų, neįtraukiant duomenų apie kitas agentūras, kurios nebėra Valdymo ir kontrolės sistemos dalyvės. Tai turėjo įtakos ir bendriems rezultatų pokyčiams.*

2024 M. INFORMACIJOS PAKANKAMUMO IŠ PROJEKTĄ ĮGYVENDINANČIOS INSTITUCIJOS VERTINIMAS REIŠMINGAI NUKRITO

KLAUSIMAS | Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiąja institucija patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiuo teiginiu: Jums pakanka informacijos iš Agentūros kaip tinkamai įgyvendinti projektą.

— Sutinka ir visiškai sutinka

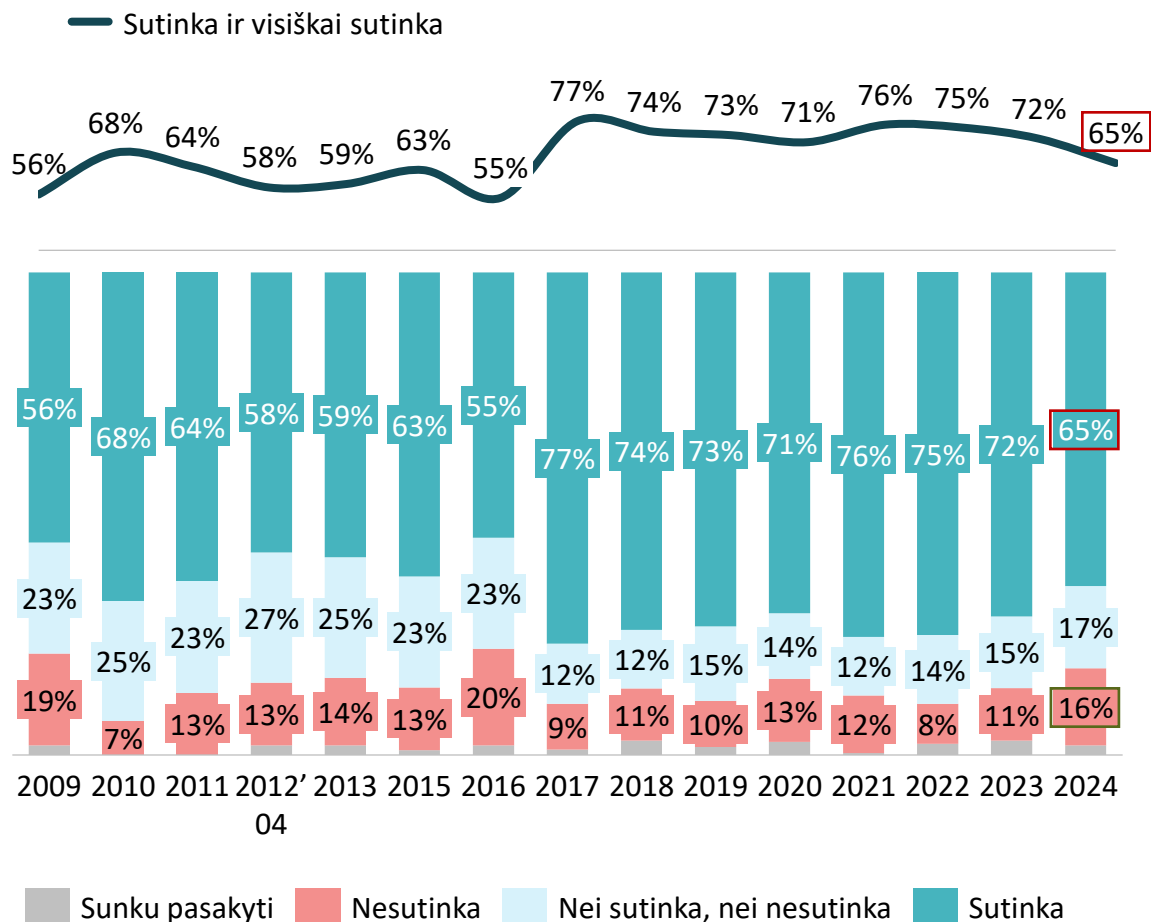
■ Visiškai nesutinka
 ■ Greičiau nesutinka
 ■ Greičiau sutinka
 ■ Visiškai sutinka

DABARTINĖ SITUACIJA – KRITIMAS

- Lyginant su 2023 m. rezultatais, agentūrų teikiamos informacijos pakankamumo vertinimas nukrito 8 p.p. ir šiais metais siekia 78%.
- 31% projektų vykdytojų visiškai sutinka, kad administruojančios agentūros pateikia pakankamai informacijos kaip tinkamai įgyvendinti projektus. Apie pusė projektų vykdytojų greičiau sutiko su šiuo teiginiu (48%). Lyginant su ankstesniais metais, šie rodikliai kito paklaidos ribose.
- Šiais metais reikšmingai išaugo (6 p.p.) vykdytojų dalis, kurie greičiau nesutiko, kad jiems pakanka informacijos iš agentūros kaip tinkamai įgyvendinti projektą (2023 m.: 9%, 2024 m.: 15%).
- *Svarbu atkreipti dėmesį, kad šiais metais bendras agentūrų vertinimas buvo apskaičiuotas tik iš IA ir CPVA agentūrų rezultatų, neįtraukiant duomenų apie kitas agentūras, kurios nebėra Valdymo ir kontrolės sistemos dalyvės. Tai turėjo įtakos ir bendriems rezultatų pokyčiams.*

LYGINANT SU 2023 M., REIŠMINGAI SUMAŽĖJO AGENTŪRŲ PATEIKIAMOS INFORMACIJOS AIŠKUMO IR SUPRANTAMUMO VERTINIMAS

KLAUSIMAS | Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiąja institucija patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiuo teiginiu: Agentūra informaciją pateikia aiškiai ir suprantamai.

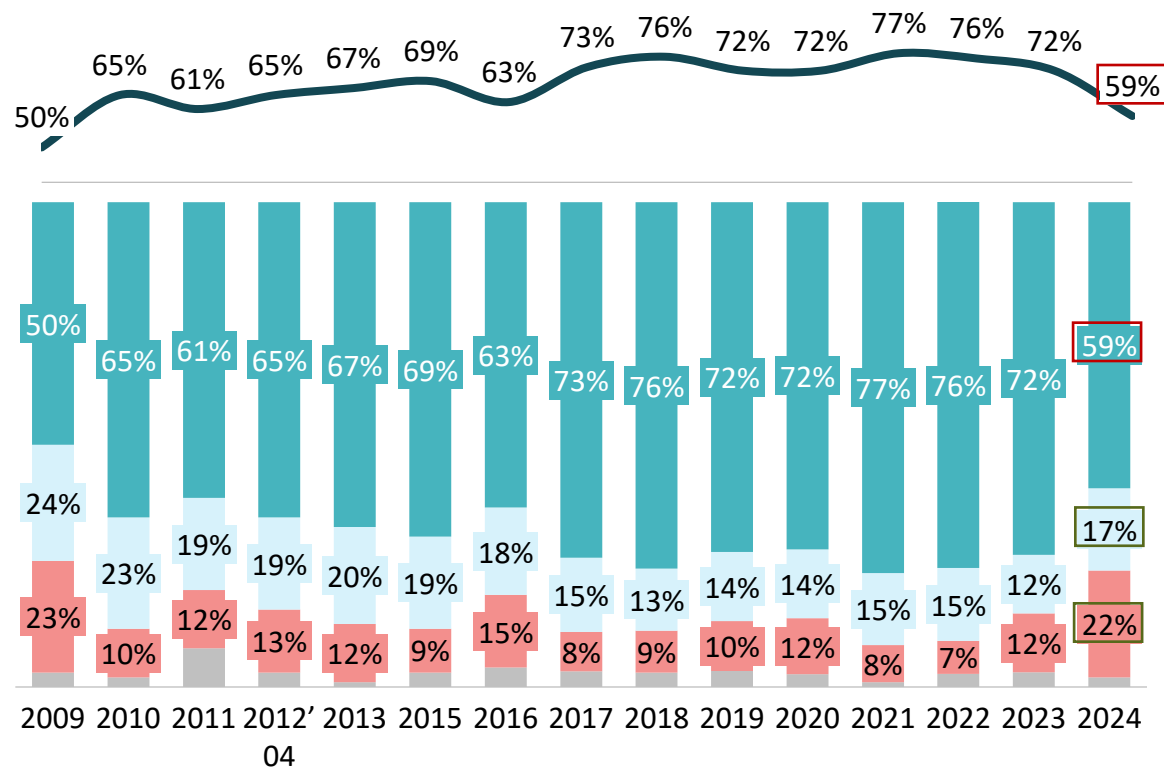
DABARTINĖ SITUACIJA – KRITIMAS

- Šiais metais reikšmingai sumažėjo (7 p.p.) vykdytojų dalis, sutinkančių kad projektus administruojančios agentūros informaciją pateikia aiškiai ir suprantamai (2023 m.: 72%, 2024 m.: 65%). Atitinkamai išaugo nesutinkančių su šiuo teiginiu vykdytojų dalis (5 p.p.).
- *Svarbu atkreipti dėmesį, kad šiais metais bendras agentūrų vertinimas buvo apskaičiuotas tik iš IA ir CPVA agentūrų rezultatų, neįtraukiant duomenų apie kitas agentūras, kurios nebėra Valdymo ir kontrolės sistemos dalyvės. Tai turėjo įtakos ir bendriems rezultatų pokyčiams.*

PER PASTARUOSIUS METUS AGENTŪRŲ PATEIKIAMOS INFORMACIJOS OPERATYVUMO RODIKLIS NUKRITO LABIAUSIAI IŠ VISŲ VERTINTŲ ASPEKTŲ

KLAUSIMAS | Pagal turimą bendradarbiavimo su administruojančiaja institucija patirtį, įvertinkite kiek sutinkate su šiuo teiginiu: Agentūra informaciją pateikia operatyviai.

— Sutinka ir visiškai sutinka

DABARTINĖ SITUACIJA – KRITIMAS

- Lyginant su ankstesniais metais, vykdytojų dalis sutinkančių su teiginiu, kad agentūros teikia informaciją operatyviai reikšmingai nukrito – 13 p.p. (2023 m.: 72%, 2024 m.: 59%).
- Tuo pačiu reikšmingai išaugo (10 p.p.) dalis projektų vykdytojų nesutinkančių su šiuo teiginiu (2023 m.: 12%, 2024 m.: 22%).
- **Svarbu atkreipti dėmesį**, kad šiais metais bendras agentūrų vertinimas buvo apskaičiuotas tik iš IA ir CPVA agentūrų rezultatų, neįtraukiant duomenų apie kitas agentūras, kurios nebėra Valdymo ir kontrolės sistemos dalyvės. Tai turėjo įtakos ir bendriems rezultatų pokyčiams.

■ Sunku pasakyti ■ Nesutinka ■ Nei sutinka, nei nesutinka ■ Sutinka

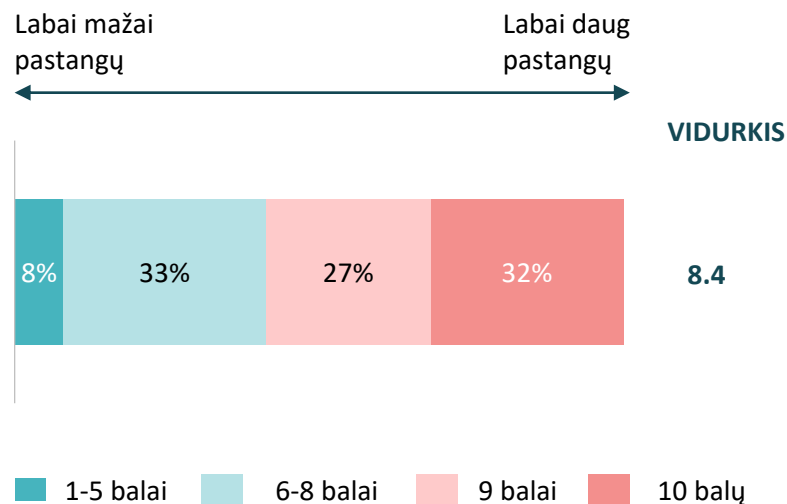
TURINYS

1. Tyrimo metodologija
2. Apklaustų projektų vykdytojų charakteristikos
3. Tyrimo rezultatai
 - 3.1. Projekto planavimo etapas
 - 3.2. Projekto atrankos procesas
 - 3.3 Naudojimas konsultantų paslaugomis
 - 3.4 Projektą administruojančios institucijos vertinimas
 - 3.5 Projektą administruojančios institucijos vertinimo palyginimas
 - 3.6 Projekto administravimas ir įgyvendinimo procesas
 - 3.7 Projekto poveikis, pabaiga ir ketinimas dalyvauti vėl
4. Duomenų santrauka

6 IŠ 10 PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ MANO, KAD ES FINANSUOJAMO PROJEKTO ADMINISTRAVIMAS REIKALAUJA DAUG PASTANGŲ

Naujas

KLAUSIMAS | Kiek pastangų Jums teko įdėti, administruojant Jūsų atstovaujamą projektą? Įvertinkite skalėje nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia „labai mažai pastangų“, 10 – „labai daug pastangų“

DABARTINĖ SITUACIJA

- 59% projektų vykdytojų įvardijo, kad administruojant projektą reikėjo įdėti daug pastangų (skyrė 9 arba 10 balų).
- Trečdalis (33%) projektų vykdytojų vertina, jog vykdant projektą įdėjo daugiau nei vidutinį kiekį pastangų (6-8 balai).
- Vos 8% projektų vykdytojų nurodė, kad administruojant projektą reikėjo įdėti mažai pastangų (1-5 balai).

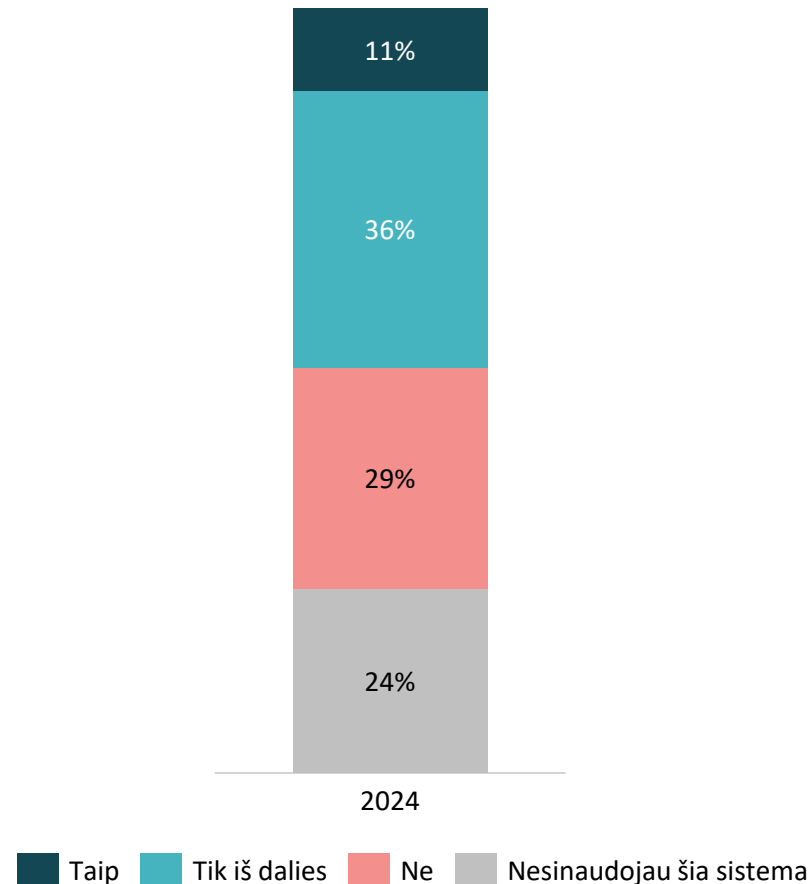
ĮŽVALGOS

- Tarp savo projekto administravimo **pastangas įvertinusių 9-10 balų, daugiau:**
 - Valstybinio regioninio planavimo vykdytojų
 - Vykdytųjų projektus su VIPA administruojančia agentūra
 - Nežinančių ar ateityje vėl teiks paraiškas ES finansuojamiems projektams
- Tarp savo projekto administravimo **pastangas įvertinusių 1-5 balais, daugiau:**
 - Viešųjų įstaigų atstovų

ARTI PUSĖS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ TEIGĖ, KAD INVESTIS PALENGVINO / IŠ DALIES PALENGVINO JŲ PROJEKTO ADMINISTRAVIMĄ

Naujas

KLAUSIMAS | Ar ES investicijų administravimo informacinė sistema INVESTIS Jums palengvino projekto administravimą?

DABARTINĖ SITUACIJA

- Dešimtadalis (11%) ES finansuojamų projektų vykdytojų teigė, kad INVESTIS palengvino jų projekto administravimą, dar trečdalis – kad tik iš dalies.
- 29% projektų vykdytojų INVESTIS sistema projekto administravimo nepalengvino.
- Ketvirtadalis (24%) vykdytojų INVESTIS sistema nesinaudojo.

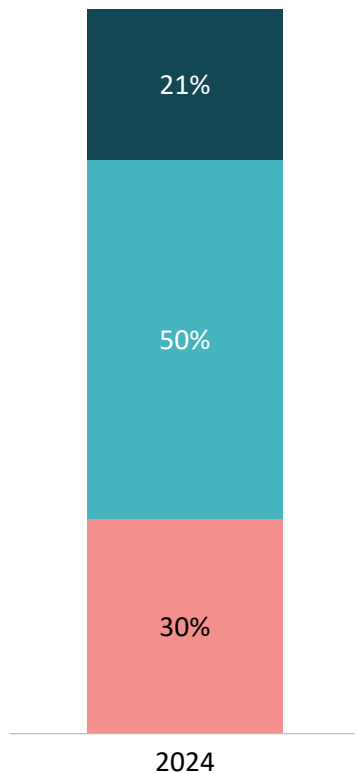
IŽVALGOS

- INVESTIS dažniau **palengvino administravimą** šiems projektų vykdytojams:
 - Vykdantiems projektą pirmą kartą
 - Ketinantiems vėl teikti paraišką ES finansavimui gauti
- INVESTIS **iš dalies palengvino administravimą** šiems projektų vykdytojams:
 - Vykdytojams, kurių projektai yra vis dar įgyvendinami arba dalis projektų vis dar įgyvendinti, dalis baigti įgyvendinti
 - Įmonėms veikiančioms kituose miestuose ir kaimo vietovėse
- INVESTIS dažniau **nepalengvino darbo**: konsultantams
- INVESTIS **nesinaudoja** šie projektų vykdytojai:
 - Projektus vykdančių įmonių darbuotojai
 - Projektus baigę vykdytojai
 - Įmonės, veikiančios Vilniuje ir kituose didžiuosiuose miestuose
 - Nežinantys, ar ateityje ketina teikti paraišką ES finansuojamam projektui

\ PUSĖ PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ TEIGĖ, KAD ADMINISTRUOJANČIOS AGENTŪROS PAGRINDE PRAŠO BŪTINOS INFORMACIJOS APIE PROJEKTĄ, BET PASITAIKO IR PERTEKLINIŲ PRAŠYMŲ

Naujas

KLAUSIMAS | Remiantis Jūsų patirtimi, administruojanti agentūra iš projekto vykdytojo prašo:

- Tik būtinos informacijos apie projektą
- Pagrinde būtinos informacijos, bet pasitaiko ir perteklinių prašymų
- Daug perteklinės informacijos, kuri nėra būtina

DABARTINĖ SITUACIJA

- Beveik trečdalis teigia, kad administruojančios agentūros prašo daug perteklinės informacijos, kuri nėra būtina.
- Penktadalis projektų vykdytojų (21%) mano, kad administruojančios agentūros prašo tik būtinos informacijos apie projektą.

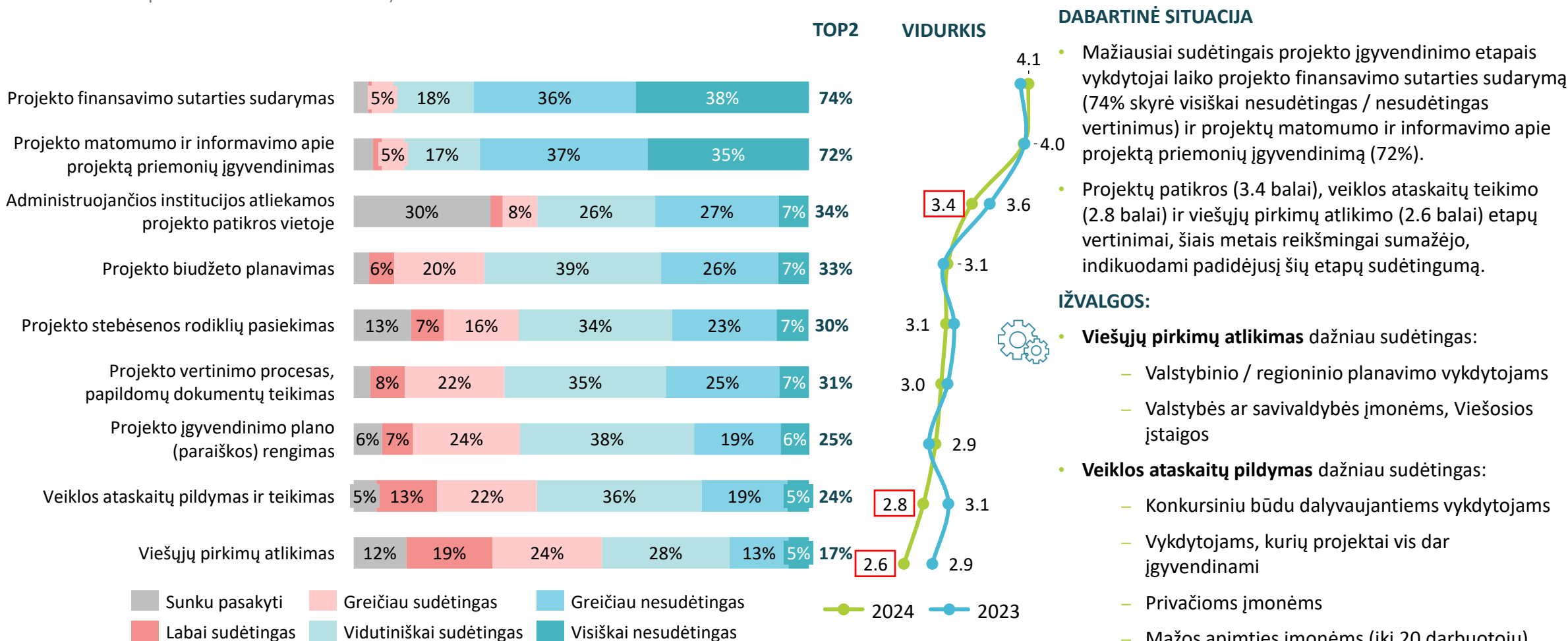

IŽVALGOS

- Dažniau teigė, jog **prašoma tik būtinos informacijos** apie projektą:
 - Valstybinio / regioninio planavimo vykdytojai
 - Projektą vykdančios įmonės darbuotojai
 - Vykdytojai, baigę įgyvendinti projektus
 - Vykdytojai, projektus vykdančys pirmą kartą
 - NVO
- Dažniau teigė, kad prašoma **būtinos informacijos, bet pasitaiko ir perteklinių prašymų**:
 - Vykdytojai, vis dar įgyvendinantys projektus
 - Gavę paramą daugiau nei 5 kartus
 - Įmonės, veikiančios kituose miestuose (ne didžiuosiuose) ir kaimuose
- Dažniau teigė, kad **prašoma daug perteklinės informacijos**:
 - Įmonės veikiančios Vilniuje ir kituose didžiuosiuose miestuose

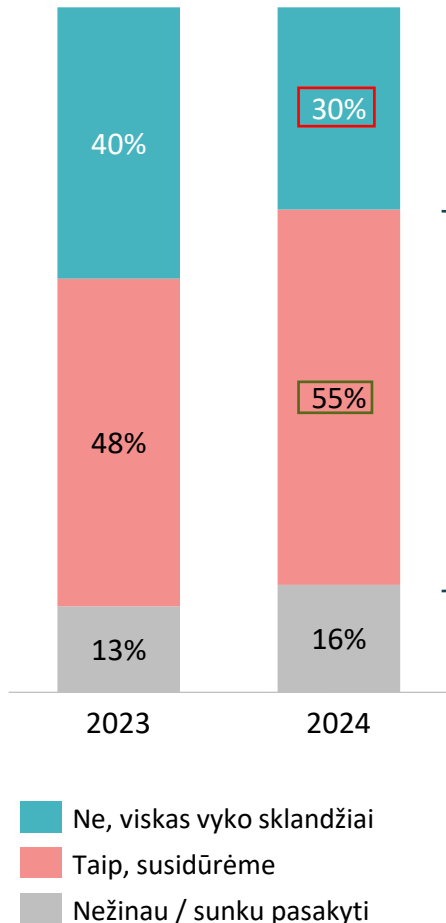
VIEŠIEJI PIRKIMAI, VEIKLOS ATASKAITŲ BEI PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PLANO RENGIMAS – SUDĖTINGIAUSI PROJEKTO ĮGYVENDINIMO ETAPAI

KLAUSIMAI | Įvertinkite šių projekto etapų įgyvendinimo sudėtingumą (ar aišku, kaip įgyvendinti šį projekto etapą, kokių veiksmų reikia imtis, kur kreiptis, susidūrus su problemomis ir neaiškumais)?

IŠAUGO VYKDYTOJŲ DALIS, TEIGUSIŲ, KAD PROJEKTO ĮGYVENDINIMO METU SUSIDŪRĖ SU PROBLEMOMIS: ŠIAIS METAIS TAIP TEIGĖ DAUGIAU NEI PUSĖ RESPONDENTŲ

KLAUSIMAS | Ar įgyvenant projektą susidūrėte su sunkumais ar problemomis? Su kokiomis problemomis, sunkumais ar neaiškumais susidūrėte projekto įgyvendinimo metu?

DABARTINĖ SITUACIJA

- 30% projektų vykdytojų nurodė, kad jų projekto įgyvendinimas vyko sklandžiai, tai yra 10 p.p. mažiau, lyginant su 2023 m.
- 55% vykdytojų projekto įgyvendinimo metu susidūrė su problemomis ar sunkumais, tai yra 7 p.p. daugiau nei 2023 m. Dažniausiai vykdytojų įvardijamos problemos buvo susijusios su bendradarbiavimu su projektu administruojančia institucija (36%), viešaisiais pirkimais (29%) bei dokumentų rengimu (20%).
- Taip pat, problemas susijusias su viešaisiais pirkimais ir projektų planais, vykdytojai minėjo reikšmingai dažniau lyginant su ankstesniais metais.

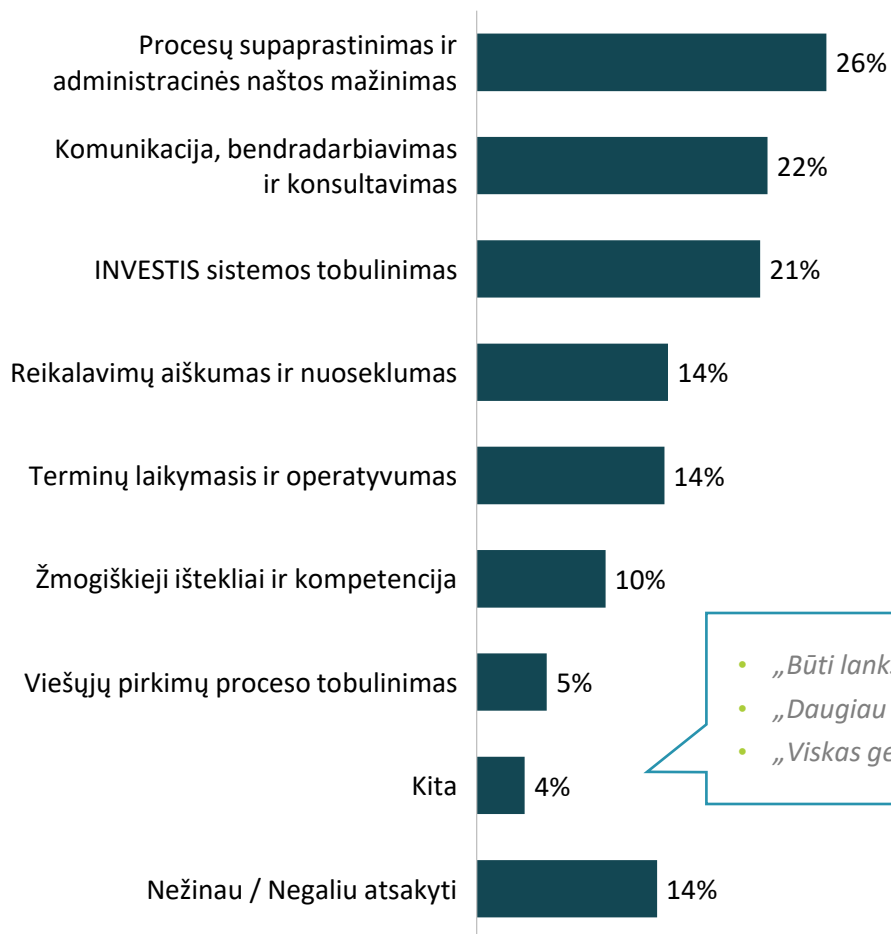

IŽVALGOS:

- Įgyvendinant projektą **su problemomis ar sunkumais dažniau susidūrė:**
 - Valstybinio / regioninio planavimo vykdytojai
 - Konsultantai
 - Projektus vykdydę 2014–2020 m. ES fondų investicijų programoje
 - Gavę ES fondų investicijų 5 ar daugiau kartų
 - Valstybės ar savivaldybės įstaigos

BIUROKRATINIŲ PROCESŲ MAŽINIMAS, AGENTŪRŲ BENDRADARBIAVIMAS SU VYKDYTOJ AIS IR INVESTIS SISTEMA – PAGRINDINIAI SIŪLOMI TOBULINTINI PROCESAI

KLAUSIMAS | Ką siūlytumėte tobulinti projektą administruojančios agentūros procesuose, veiksmuose, kad Jums projektą administruoti būtų lengviau?

DABARTINĖ SITUACIJA

- Ketvirtadalis (26%) projektų vykdytojų, procesų supaprastinimą ir administracinės naštos mažinimą įvardino kaip labiausiai tobulintiną aspektą ES finansuojamų projektų įgyvendinimui palengvinti.
- Projektų vykdytojai pasigenda aktyvesnės projektą administruojančios agentūros komunikacijos, bendradarbiavimo ir konsultavimo – 22% vykdytojų siūlytų agentūroms tobulėti šioje srityje.
- Taip pat, penktadalis (21%) projektų vykdytojų siūlytų tobulinti INVESTIS sistemą.
- Nors viešieji pirkimai įvardinti kaip vienas sudėtingiausių projekto procesų, jį tobulinti siūlytų tik 5% apklaustųjų projektų vykdytojų.

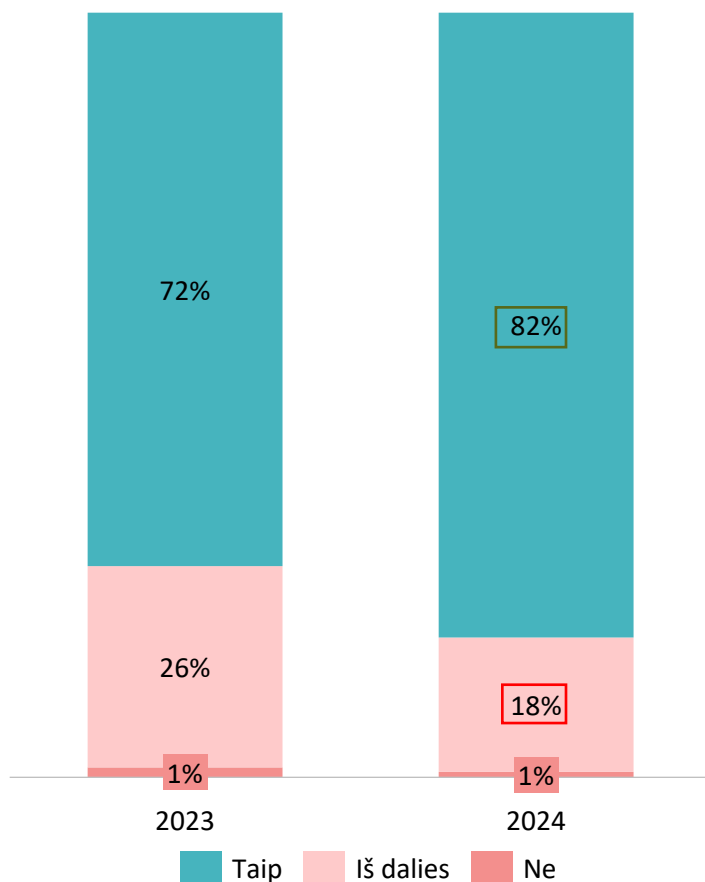
- „Būti lankstesniais“
- „Daugiau informacijos“
- „Viskas gerai“

TURINYS

1. Tyrimo metodologija
2. Apklaustų projektų vykdytojų charakteristikos
3. Tyrimo rezultatai
 - 3.1. Projekto planavimo etapas
 - 3.2. Projekto atrankos procesas
 - 3.3 Naudojimas konsultantų paslaugomis
 - 3.4 Projektą administruojančios institucijos vertinimas
 - 3.5 Projektą administruojančios institucijos vertinimo palyginimas
 - 3.6 Projekto administravimas ir įgyvendinimo procesas
 - 3.7 Projekto poveikis, pabaiga ir ketinimas dalyvauti vėl
4. Duomenų santrauka

8 IŠ 10 PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ TEIGĖ, KAD JIEMS PAVYKO ĮGYVENDINTI VISUS PROJEKTO METU KELIAMUS TIKSLUS

KLAUSIMAS | Ar pavyko įgyvendinti visus projekto metu keliamus tikslus?

DABARTINĖ SITUACIJA – AUGIMAS

- Šiais metais vykdytojų, teigiančių, kad jiems pavyko įgyvendinti visus projekto metu keliamus tikslus yra reikšmingai daugiau, lyginant su ankstesniais metais (2023 m.: 72%, 2024 m.: 82%).
- Penktadalis (18%) vykdytojų teigė, kad projekto metu keliamus tikslus įgyvendino tik iš dalies.

ĮŽVALGOS

- **Visus projekto metu keliamus tikslus** įgyvendinusių vykdytojų **daugiau yra tarp:**
 - Valstybinio / regioninio planavimo vykdytojų
 - Projekto įgyvendinimo metu nesikreipusių į konsultantus
 - Projektus vykdžiusių bendradarbiaujant su CPVA
 - Ketinančių vėl teikti paraiškas ES finansavimui gauti
 - Viešųjų įstaigų
 - Didesnės apimties įmonių (100+ darbuotojų)
- Reikšmingų skirtumų tarp projekto metu keliamų tikslų neįgyvendinusių vykdytojų nebuvo.

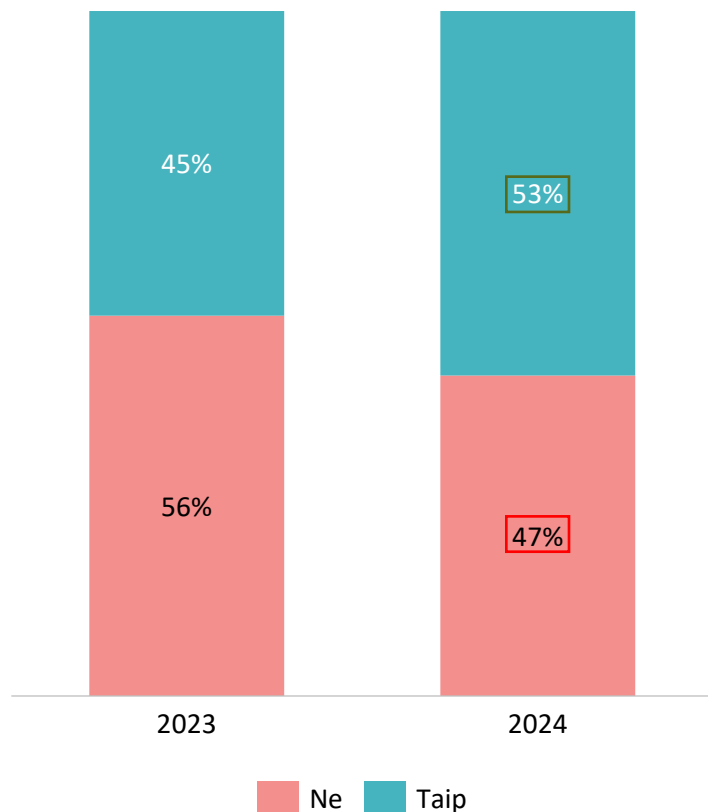
- Statistiškai reikšmingai daugiau nei 2023 m.

- Statistiškai reikšmingai mažiau nei 2023 m.

DAUGIAU NEI PUSĖ PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ TEIGĖ, KAD JIEMS PAVYKO PROJEKTĄ PABAIGTI LAIKU, NEPRATĘSIANT NUSTATYTO TERMINO

KLAUSIMAS | Ar Jums pavyko laiku pabaigti projektą, nepratęsiant nustatyto įgyvendinimo termino?

DABARTINĖ SITUACIJA

- Šiais metais vykdytojų, teigiančių, kad jiems pavyko laiku pabaigti projektą, nepratęsiant įgyvendinimo termino, dalis išaugo 8 p.p. (2023 m.: 45%, 2024 m. 53%).

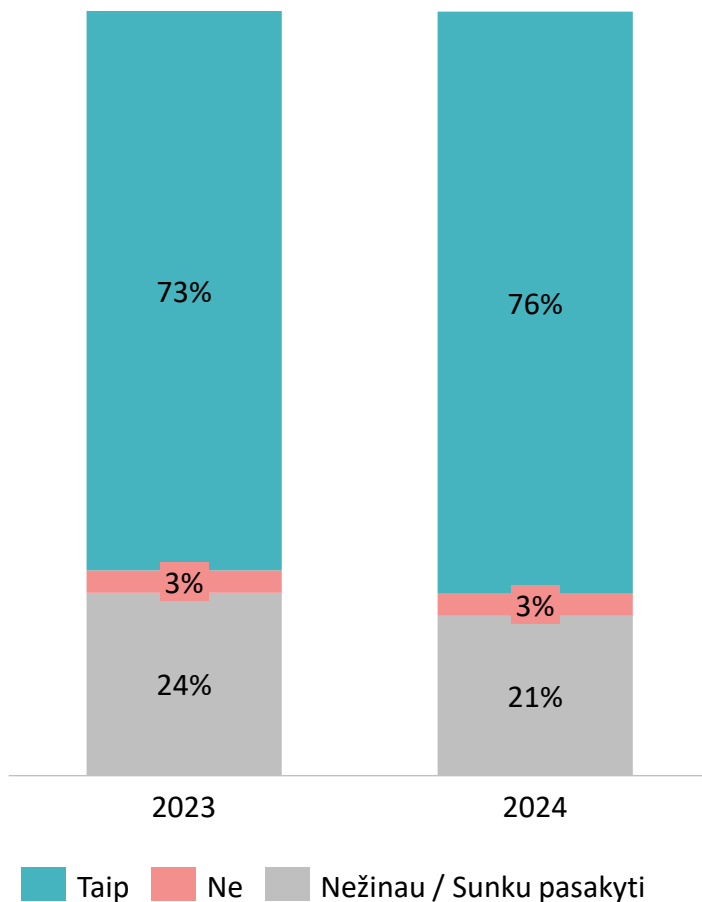
IŽVALGOS:

- Laiku projektą baigusių vykdytojų yra daugiau tarp:**
 - Dalyvavusių 2021–2027 m. ES fondų investicijų ir „Naujos kartos Lietuva“ programose
 - Projektus vykdžiusių su CPVA, IA ir LMT institucijomis
 - Privačių įmonių ir Viešųjų įstaigų
- Laiku projekto nebaigusių vykdytojų yra daugiau tarp:**
 - Dalyvavusių 2014–2020 m. ES fondų investicijų programoje
 - Projektus vykdžiusių su APVA
 - Valstybės ar savivaldybės įstaigų

DAUGIAU NEI 7 IŠ 10 PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ VĖL KETINA TEIKTI PARAIŠKĄ ES FINANSAVIMUI GAUTI

KLAUSIMAS | Ar ketinate vėl teikti paraišką ES finansavimui gauti?

DABARTINĖ SITUACIJA

- Panaši dalis projektų vykdytojų, kaip ir pernai (76% prieš 73%) vėl ketina teikti paraišką ES finansavimui gauti.
- Penktadalis vykdytojų nėra apsisprendę / nežino.
- Lyginant su ankstesniais metais reikšmingų skirtumų rasta nebuvo.

IŽVALGOS

- Tarp **ketinančių vėl teikti paraišką ES finansavimui gauti** daugiau:
 - Vykdytojų, kurie dalį projektų jau yra baigę vykdyti, o dalį projektų vis dar vykdo
 - Gavusių ES finansavimą daugiau nei 5 kartus
- Tarp **neketinančių vėl teikti paraišką ES finansavimui gauti** daugiau:
 - Vykdančių projektus pagal 2021–2027 m. ES fondų investicijų programą
- Tarp **nežinančių, ar vėl teiks paraišką ES finansavimui gauti** daugiau:
 - Vis dar įgyvendinančių projektus
 - Vykdančių projektą pirmą kartą
 - Gavusių ES fondų lėšų 2–4 kartus

PROJEKTŲ VYKDYTOJAI, VERTINDAMI SAVO PATIRTĮ ADMINISTRUOJANT PROJEKTĄ, DAŽNIAUSIAI KRITIKĄ NUKREIPĖ Į ADMINISTRUOJANČIAS INSTITUCIJAS

KLAUSIMAS | Ką dar galėtumėte pasakyti, apie savo patirtį vykdant ES investicijų projektą(-us)?

DABARTINĖ SITUACIJA

- Beveik trečdalis (30%) komentarų apie patirtį administruojant projektą, buvo susiję su kritika projektus administruojančioms agentūroms. Lyginant su ankstesniais metais šis rodiklis reikšmingai išaugo, tačiau svarbu atkreipti dėmesį ir į sumažėjusį atsakymų skaičių į šį atvirą klausimą.
- Ketvirtadalis (26%) vykdytojų susidūrė su dideliais biurokratijos kiekiais bei sudėtinga dokumentacija.
- Nežymiai sumažėjo vykdytojų (2023 m., n=27%, 2024 m., n=20%), kurie savo patirtį vertino teigiamai.
- 2024 m. reikšmingai išaugo vykdytojų dalis, teigiančių, kad vykdant ES investicijų projektą reikia daug kantrybės / darbo (2023 m.: 3%, 2024 m.: 14%) bei, kad vykdant projektą trūksta aiškumo, informacijos (2023 m.: 4%, 2024 m.: 11%)

TURINYS

1. Tyrimo metodologija
2. Apklaustų projektų vykdytojų charakteristikos
3. Tyrimo rezultatai
 - 3.1. Projekto planavimo etapas
 - 3.2. Projekto atrankos procesas
 - 3.3 Naudojimas konsultantų paslaugomis
 - 3.4 Projektą administruojančios institucijos vertinimas
 - 3.5 Projektą administruojančios institucijos vertinimo palyginimas
 - 3.6 Projekto administravimas ir įgyvendinimo procesas
 - 3.7 Projekto poveikis, pabaiga ir ketinimas dalyvauti vėl
4. Duomenų santrauka

\ DETALI TYRIMO REZULTATŲ SANTRAUKA (1/3)

PROJEKTO PLANAVIMAS

- Internetinė svetainė www.esinvesticijos.lt šiais metais išliko svarbiausiu informacijos šaltiniu, kuriame projektų vykdytojai sužino apie aktualius kvietimus teikti paraiškas. 51% projektų vykdytojų apie kvietimą įgyvendinti projektą sužinojo būtent šioje svetainėje – tai 7 p.p. daugiau nei 2023 m. (44%).
- Taip pat reikšmingai padidėjo ir projektų vykdytojų, kurie apie finansavimo galimybes sužinojo tiesiogiai iš Ministerijos, dalis – nuo 35% 2023 m. iki 41% 2024 m.
- Svetainės www.esinvesticijos.lt vertinimas išliko stabilus, 7 iš 10 projektų vykdytojų (72%) pritaria teiginiui, kad pagrindinę projekto įgyvendinimui reikalingą informaciją gali rasti šioje interneto svetainėje.
- Nors projektų vykdytojai ir randa reikiamą informaciją svetainėje www.esinvesticijos.lt, didžiąjai daliai (66%) tai pareikalauja pastangų. Dažniausiai kylančios problemos – neefektyvi svetainės paieškos sistema (29%), informacijos ir turinio trūkumai (23%) bei sudėtinga svetainės struktūra (22%).

PROJEKTO ATRANKOS PROCESAS

- Atrankos kriterijų aiškumo vertinimas išliko stabilus, didžiąjai daliai projektų vykdytojų (76%) projekto atrankos kriterijai buvo aiškūs.
- Šiais metais reikšmingai išaugo projektų vykdytojų dalis, kurių projekto įgyvendinimo plano (paraiškos) vertinimas buvo atliktas per nustatytą terminą, jo nepratęsiant (2023 m.: 58%, 2024m.: 70%).

NAUDOJIMASIS KONSULTANTŲ PASLAUGOMIS

- Projektų įgyvendinimo praktikos pasiskirsto beveik po lygiai, 49% vykdytojų projekto metu pasitelkė konsultantų pagalbą, o 51% vykdytojų projektus įgyvendino savarankiškai.
- Projektų vykdytojai dažniausiai konsultantų pagalbą kreipiasi rengiant projekto įgyvendinimo planą (75%), ruošiant investicinį projektą (62%) bei administruojant projektą (49%).

\ DETALI TYRIMO REZULTATŲ SANTRAUKA (2/3)

PROJEKTŲ ADMINISTRUOJANČIŲ AGENTŪRŲ VERTINIMAI

- Projektų vykdytojai geriausiai įvertino bendradarbiavimą su Inovacijų agentūra (8.1/10), o bendradarbiavimą su CPVA – kiek prasčiau (7.5/10). Lyginant su ankstesniais metais, agentūrų vertinimai išliko stabilūs.
- Geriausiai išpildyta administruojančių agentūrų savybė – priimamų sprendimų skaidrumas (39/5), prasčiausiai – agentūros suvokimas kaip partnerio, o ne kontrolieriaus (IA: 3.5/5; CPVA: 3.2/5).
- Atsižvelgiant į savybių svarbą pasitenkinimui administruojančios agentūros darbu, Inovacijų Agentūros stiprybėmis išsiskiria teikiamos informacijos pakankamumas ir sprendimų profesionalumas, o pagrindine silpnybe – agentūros įvaizdis kaip kontrolieriaus, o ne partnerio.
- CPVA agentūros stiprybėmis, turinčiomis didžiausią įtaką pasitenkinimui administruojančios agentūros darbu, išsiskyrė teikiamos informacijos operatyvumas, pakankamumas ir aiškumas, o silpnybėmis – priimamų sprendimų profesionalumas bei agentūros įvaizdis, kaip kontrolieriaus, o ne partnerio.

PROJEKTŲ ADMINISTRUOJANČIŲ AGENTŪRŲ VERTINIMO PALYGINIMAS

- Lyginant su CPVA, Inovacijų Agentūra šiek tiek geriau išpildo visus su agentūros darbu susijusius aspektus.
- Tačiau lyginant su ankstesniais metais, matome, kad reikšmingai sumažėjo IA teikiamos informacijos operatyvumo vertinimas (nuo 73% 2023 m. iki 61% 2024 m.).
- Taip pat, sumažėjo ir abiejų agentūrų suvokimo kaip partnerio, o ne kontrolieriaus vidutinis vertinimas (nuo 73% 2023 m. iki 64% 2024 m.).

PROJEKTO ADMINISTRAVIMAS IR ĮGYVENDINIMO PROCESAS (1/1)

- Projektų vykdytojų vertinimu, projektų įgyvendinimas dažniausiai reikalauja didelių pastangų: vidutinis pastangų vertinimas siekia 8.4 balo iš 10 galimų. Didesnis vidurkis indikuoja didesnes pastangas.
- Sistema INVESTIS palengvino projekto administravimą dešimtdaliui (11%) vykdytojų, o dalinį palengvinimą pajautė kiek daugiau nei trečdalis (36%) projekto vykdytojų. Maždaug ketvirtadalis (29%) projektų vykdytojų sistemą vertino kaip nenaudingą, o dar ketvirtadalis (24%) nurodė, kad šia sistema iš viso nesinaudojo.
- Dauguma projektų vykdytojų (71%) sutinka, kad administruojančių agentūrų prašoma informacija dažniausiai yra būtina, nors retkarčiais pasitaiko ir perteklinių prašymų. Tuo tarpu, trečdalis (30%) vykdytojų nurodo susidūrę su reikalavimais pateikti daug perteklinės informacijos.

\ DETALI TYRIMO REZULTATŲ SANTRAUKA (3/3)

PROJEKTO ADMINISTRAVIMAS IR ĮGYVENDINIMO PROCESAS (1/2)

- Sudėtingiausiais projekto įgyvendinimo etapais vykdytojai įvardijo viešuosius pirkimus (2.6/5), veiklos ataskaitų pildymą / teikimą (2.8/5) bei įgyvendinimo plano rengimą (2.9/5). Mažesnis vidurkis indikuoja sudėtingesnį etapą.
- Tuo tarpu, lengviausiais etapais laikomi projekto finansavimo sutarties sudarymas (74% įvertino kaip visiškai nesudėtingą ar nesudėtingą) ir projekto matomumo bei informavimo apie projektą priemonių įgyvendinimas (72% įvertino kaip visiškai nesudėtingą ar nesudėtingą).
- Nepaisant to, kad trečdalis vykdytojų (30%) projektus įgyvendino nesusidūrę su problemomis, šiais metais reikšmingai išaugo sunkumų patyrusių vykdytojų dalis – nuo 48% 2023 m. iki 55% 2024 m.
- Vykdytojai, dažniausiai susidūrę su sunkumais, minėjo problemas su projektą administruojančiomis agentūromis (36%), taip pat reikšmingai išaugo problemų su viešaisiais pirkimais skaičius (2023 m.: 16%, 2024 m.: 29%) bei problemos susijusios su dokumentų rengimu (20%).
- Dažniausiai vykdytojų minėtos tobulintinos sritys administruojančioms agentūroms – procesų supaprastinimas ir administracinės naštos mažinimas (26%), agentūrų komunikacijos ir konsultavimo gerinimas (22%) bei INVESTIS sistemos tobulinimas (22%).

PROJEKTO POVEIKIS, PABAIGA IR KETINIMAS DALYVAUTI VĖL

- Šiais metais reikšmingai išaugo projektų vykdytojų dalis, įgyvendinusių visus projekto metu keliamus tikslus (2023 m.: 72%, 2024 m.: 82%).
- Taip pat išaugo projektų vykdytojų dalis, kuriems pavyko laiku užbaigti ES finansuojamų projektų įgyvendinimą nepratęsiant nustatyto termino (2023 m.: 45%, 2024 m. 53%).
- Projektų vykdytojų ketinimas vėl teikti paraiškas ES finansavimui gauti išliko stabilus, 76% vykdytojų planuoja ir toliau dalyvauti ES finansuojamuose projektuose.
- Vertinant projektų administravimo patirtį, dažniausiai minima kritika buvo nukreipta į administruojančias agentūras (30%), lyginant su ankstesniais metais rodiklis reikšmingai paaugo (2023m. 13%). Taip pat padidėjo ir nepasitenkinimas biurokratija bei sudėtinga dokumentacija (26%), tačiau augimas nebuvo reikšmingas. Galiausiai, teigiamai patirtį įvertinusių vykdytojų dalis nežymiai sumažėjo (nuo 27% iki 20%).